

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радамі!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 102 ◆

Середа, 29 травня 1991 року

Ціна 10 коп.

БОГИ ПОВЕРТАЮТЬСЯ

Мабуть, кожен школяр щось знає про стародавні схиби і про те, як тими схиби, по річках, славили у Дніпро повержених слов'янських богів і як потім кияки бігли берегам, плакали й просили богів хоч раз виринути.

І річачки згодом стали узвозами — трицевим, Андріївським.

Але старі боги не забули прохань.

Тихенько й непомітно вони повернулися і, кречучи, піднялися вгору Андріюським узвозом. І навіть зрідка з'являються тут, перед здивованими школярськими очима — у День Києва, коли людей багато й легко можна загубитися у натовпі...

(Закінчення на 9-й сторінці).

Фото Миколи
КОЗЛОВСЬКОГО.

У РОЧИСТІ збори, присвячені Дню приналежності, відбулися вчора в Києві. Їх відкрив начальник політичного відділу Червонопрапорного Західного приналежного округу — заступник начальника військ ЧЗПО Герой Радянського Союзу генерал-майор Ю. Бебанський. З доповіддю виступив начальник військ округу генерал-лейтенант В. Губенко. У роботі зборів взяли участь голова Комісії Верховної Ради Української РСР з питань обо-

рони та державної безпеки В. Дурдинець.

Т ОВАРИСТВО «Україна-Польща» — так віднині називатиметься Українське товариство друзів польського народу. Це вирішили учасники проведеної в Києві конференції цієї масової організації. Вони затвердили статут товариства, обрали правління і голосували за першого заступника міністра закордонних справ УРСР Ю. Соловйова.

ІМ'Я — ЦЕ НАЙДОРОЖЧЕ

Хто є хто

Секретарем Володимир Ізвоянчик, Київський виборчий округ № 241, що в Кримській АРСР. 1943 року народження, росіянин, член КПРС, закінчив військову академію Ім'я М. Фрунзе, полковник.

Заступник начальника навчального відділу Симферопольського військового об'єднаного училища.

Коротко

МОЛИТВА ДІЙШЛА

Як з'ясували працівники життєписних об'єднань державного та партійного архівів А. Василевський та Г. Демиченко, один з організаторів і виконавців знищення родини російського царя Миколи II — В. Рєбров — після того спочиває вже в Митищині, керував дежоржів — і залиши писмою спогади, в яких детально описав увесь «процес». Синиці в шкелі, цілесов вороги молилися за своїх убивць і співали «Спаси, Господи, люди твої...».

Спогади та коментар до них недавно опубліковані в краєзнавчому г. Митищині у «Життєписному віснику».

НЕЧИПОРЕНКО

Житищир.

ДІАГНОЗ СТАВИТЬ

«ЗДОРОВ'Я»

В Ужгороді відбулося презентація науково-научного центру «Здоров'я». Створений він дав року тому, але через відсутність власного приміщення обслуговування громадян за місцем роботи. А це було незручно — завжди діагностична апаратура, періодично і ось діями «Здоров'я» носилася. Йому виділено приміщення в обласному громадсько-політичному центрі. Тут працюють висококваліфіковані спеціалісти, а роздічки в «Здоров'я» живий, ніж у платних державних лікувальних закладів.

Микола ГОРВАТ, власний порес «Голосу України», Ужгород

— Уже кілька місяців ми живіть в Кримській АРСР. Що-небудь змінилося з того часу, як на півнострі відновили автономію?

— Для того щоб щось змінилося, певно, пройшло мало часу. Поні що тільки депутати обради піднялися на свій щабель, стали депутатами парламенту автономної республіки, а обласним став урядом. Б тільки надія, що життя народу Криму поліпшиться. Адже тільки заради цього я любився автономію. У всякому разі, я голосував саме за це й за це ж агітував інших...

— Так що, зовсім ніяких змін?

— Ніяких. Ось тільки приклад: я займаюся Симферопольським будинком для людей похилого віку, що знаходиться в моєму окрузі, і поки що ніяких зрушень до його того, щоб він став «середнім», не накупи ані про високий рівень, нема. Якщо, не дай Боже, далі складатися так, що мені доведеться стати його пацієнтом, то я б цього дуже не хотів.

— Ви — другий рік депутат. Що особистого для вас воливе в роботі парламенту?

— Я хотів би сказати про роботу нашої комісії, яка займається інвалідами, пенсіонерами, репресованими, «афганцями», ветеранами, тобто третиню всього населення республіки. Мене задовольняє те, що ми хоча б розробили і прийняли закони про інвалідів, репресованих...

— А що не задовольняє?

— Ми ні в якому разі не повинні були приймати в першому читанні Закон про

пенсійне забезпечення. Його треба було доопрацювати, бо він практично копіює соціалістичне законодавство. Це — поперше. По-друге, він імені України він не дає пенсійної гарантії військовослужбовцям. Там записано: військові одержують пенсію із соціального фонду, з Міністерства оборони тощо. А ми ми б гарантувати людям в пововах республіканську пенсію. При цьому ми, парламент, відразу заручилися б підтримкою військових.

— А ваше ставлення до аласного депутата?

— Різке. Я усвідомлюю, що наша робота — законодавча і має бути основною. Ми маємо приймати такі закони, які захищали б усіх громадян. Але й про депутатів треба піднятися, щоб вони хоча б жили в нормальних умовах. Я військовий сижу: полководців тільки тоді витрав бити, коли підляється про солдатів. Ми — свого роду солдати парламенту, але жодного разу не чули від керівництва Верховної Ради, щоб нам поцікавилися по-людськи: в як як живіть в своїх готелях? Я не про гроші кажу. Нам ніколи субну пасту іде не луги, бо коли ми виходимо з парламенту або з комісії, все вже закінчено...

— Ви — за постійно діючий парламент?

— Так. Поні що мої обов'язки у військовому училищі виконують, мої колеги офіцери, які знає самі справи моє, а ті закони хороши прийшли. А ми тут — провіна сіла, причому в невірних умовах. Самі порів'яли що може я, офіцер а

що може депутат-міністр або голова обласного? Ми повинні бути в різних умовах.

— Сьогодні багато говорять про «білу гвардію», про її гасло «життя — батальйоні, честь — нікому». Це може сказати про радянських офіцерів?

— Я з чим гаслом згодний: життя офіцера на честь батальйонів. І така військовий дола: він завжди має бути готовим віддати життя за Вітчизну, і одим талантом, коли війна нема, іншим ні, робота наша така...

— А честь, закінчу, нікому. Але це стосується не тільки офіцерів. Я завжди найдорожчим для людини вважаю честь ім'я.

— Ви вважали, може нагорода?

— Так. Був військовим радником в Єгипті з 1967 по 1970 рік і в Афганістані — з 1979 по 1981 рік. Маю нагороди. Найдорожчі з них бойові, за війну...

— А з сім'єю пов'язане я поранення?

— Так. Я став першим інвалідом, якого наказом міністра оборони залишено служити в армії.

— А з сім'єю справні як?

Розуміється?

— У нас офіцерська сім'я. Я — син офіцера, мій старший теж в пововах артилерії, служив у Середній Азії. Молодший навчається в школі. Вони мене розуміють. Без проблем.

Вісбред спеціальний кореспондент «Голосу України»

Володимир КАЧЕНКО.

Фот. Л. ВИТАЛЕНКО.

Версія

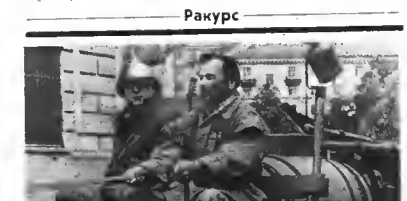
ЗГАДАВ ПРО ІСУСА

Цілий тиждень в області працював прокурор криміналістики Києва Віктор Хомчук. Експерт допомагає обласній прокуратурі досліджувати незвичайні злочини.

Володимира Бондаренка знайшли на території Каховського будинку-інтернату мертвим, із шлямком у потилиці. Версії були різні. Але дослідчені криміналістики зупинилися на одній. Для цього їм довелося відтворити спосіб життя напівбомжа Бондаренка, що в останні роки виявився досить неприязливим. Згадавши й іншу запутану історію: вилити, коли людина зуміла сама собі вбити в голову аж три цвяхи і залишитися живою.

Усе це, а також хрест, відбитий на руці незадовго до вбивства, що чоловік у стані психічного розладу у кінці життя — самоубийство. З чим висновком погодився й наукове товариство суденспертів Міністерства охорони здоров'я республіки, психодіагностична газета «Херсонський вісник».

Іван КАЛІННИЧЕНКО, власний кореспондент «Голосу України», Херсонська область.

Ракурс

Похмилі вік — 150 років. Саме стільки виповнюється дням пожежній службі Києва. Та швидкості ростуть, і старіє дітвіська техніка пожежників на заслуженому відпочинку.

На знімку: дітвіська техніка пожежників на заслуженому відпочинку.

Фото Віталія ЛЕЩИНСЬКОГО.

— Навколоимстецькі н

ТВОРЧИСТЬ БЕЗ

Художник фільмом «Історія» відкриває першу сторінку своєї біографії кінематографа «Земля» творчо-виробничого об'єднання «Бест-Земля» Українського фонду культури. Картина за мотивами повісті Анатолія Пчирова «Симоніянці» знімає режисер Володимир Савельєв.

У головній ролі — популярний ізраїльський актор Носен Поллак. Інші ролі виконують Борислав Бронду-

На Бронду-Носен епі-ч

Кому вигід

КЕРІВНИЦТВО ЗА ЧОРНИЙ

«Ніколи мені здається, що вам керує зрада спекулятив», — заявив Р. Людина-ковський, директор парфюмерної фабрики «Сент-Поль» (Польща). — Торкнісь пропонували нам свою помідну по 3 карбованці за штуку. Помоду, зна на ваших баках поштує від 8 до 10 карбованців. Ви відмовилися, з чого я роблю висновок, що вашому керівництву (не маю на увазі нікого — конкретно) видно підтримувати «чорні» ціни...»

Але 38 польських фірм, які вважали участь у виставці «Львів контакт-91», від-

рять, і тивий виступити з обізн

«Сент-малій» я вам ду, «С

— ормаючи термичі податки і наші критичні

ві, «С

— т

«...А ЛУКА

В Історії Сум є сторінка, пов'язана з іменем А. Чехова. На оляній місті А. Луцина у поміщика Литварова він жив у 1888 — 1889 роках. Пайшше, мандруючи по Італії, Антон Павлович пише: «Ах, та і Адріатичне море чудово, але Лука і Псел краш»

За традицією, у травні тут проводиться Чехівський діні. Цього року їх організував

недавн дузв'язу спе

ска у Москві

анським «К

хось» Особл

та у н

них го

ського

ЛИШЕ РЕЗУ

Футбольні клуби першої ліги зіграли матч однеодинадцоту туру чемпіонату СРСР: «Уралмаш» — «Локомотив» — 2:2, «Евонга» — «Шинник» — 0:2, «Зеніт» — «Нобелатор» — 3:1, «Пердугава» — «Нафтовик» — 1:2, «Ротор» — «Текстильник» — 4:0, «Кірат» — «Факел» — 2:1, «Ростсельмаш» — «Буковина» — 1:0, «Кубань» — «Зім-

Брулі тайки

Чем

зу, д

одина

КІМ

«Кер

(Зало

реба

ОРОЖЧЕ

чення. Його працювати, бо шіе союзне. Це — по від імені дає пенсії-ськовослужисано: війсь-пенсію із з Міністер-що. А ми ма-людям в канську пен-ми, парла-ручлися б-жових.

вдання до-ства? усвідомлюю, а — занеою, іти основно. мати такі за-шали б усіх про депута-тиса, щоб и в нор-Як військо-одець тіль-битву, нолі солдатів. Ми солдати пар-одного разу Вер-обо воно пер-сьня: а як готелях? Я кажу. Нам іду нде ну-виходимо з-бо з комісії.

остійно дію-що мої обо-ому училниі колеги-офіце-и ми справи хороші тут — про-чому в не-Самі порів-а, офіцер а

що може депутат-міністр або голова облівионному? Ми повинні бути в рівних умо-вах.

— Сьогодні багато гово-рять про «білу гвардію», про її гасло: «жінтя — батьків-щині, честь — нікому». Це можна сказати про радянсь-ких офіцерів?

— Я з цим гаслом згод-ний: жінтя офіцера нале-жить Батьківщині. І тана вже солдатська доля: він завжди має бути готовим віддати жінтя за Вітчизну, і одним таланить, коли війни нема, іншим ні, робота наша така...

А честь, звичайно, ніному. Але це стосується не тільки офіцерів. Я взагалі найдо-рожчим для людини вважаю чесне ім'я.

— Ви воювали, маєте на-городи?

— Тан. Був військовим радником в Єгипті з 1967 по 1970 рік і в Афганістані — з 1979 по 1981 рік. Маю нагороди. Найдорожчі з них бойові, за війну...

— З війською пов'язане й порадилення?

— Тан, Я став першим івалідом, якого наказом мі-ністра оборони залишено служити в армії.

— А з сім'єю справи як? Розуміється?

— У нас офіцерська сі-м'я. Я — сні офіцера, мій старший теж в погонах, арти-лерист, служить у Середній Азії. Молодий навчається в школі. Вони мене розуміють. Без проблем.

Вів бесіду спеціальний кореспондент «Голосу України»

Володимир СКАЧКО.

Фото Л. ВІТАЛЕНКА.

Версія

ЗГАДАВ ПРО ІСУСА

Цілий тиждень в області працював прокурор-криміна-ліст з Києва Віктор Хомчук. Експерт допомагав обласній прокуратурі досліджувати незвичайний злочин.

Володимира Бондаренка знайшли на території Нахов-ського будинку-інтернату мертвим, із цвяхом у поти-лиці. Версії були різні. Але досвідчені криміналісти зупи-нилися на одній. Для цього їм довелося відтворити спо-сіб життя налівобожа Бонда-ренка, що в останні рони в-явився досить непривабл-ним. Згадали й іншу заплу-тану історію: впадок, нолі людина зуміла сама собі вби-ти в голову аж три цвяхи і залишитися живою.

Усе це, а також хрест, відбитий на руці незадовго до трагедії, привело слідство до висновку, що чоловік у стані психічного розладу по-кінчав життя самогубством. З цим висновком погодилася й наукове товариство судекс-пертів Міністерства охорони здоров'я республіки, повідо-мила газета «Херсонський вісник».

Іван КАЛИНИЧЕНКО, власний кореспондент «Голосу України», Херсонська область.

— Навколо містечькі новини

ТВОРЧИСТЬ БЕЗ "ОРОД"В

Художнім фільмом «Ізгой» відкриває першу сторінку своєї біографії кіностудія «Земля» творчо-виробничого об'єднання «Фест-Зем-ля» Українського фонду культури. Картину за моти-вами повісті Анатолія Діма-рова «Симон-різник» знімає режисер Володимир Савель-єв.

У головній ролі — попу-лярний ізраїльський актор Йосси Поллак. Інші ролі ви-конують Борислав Бронду-

ков, Маргарита Вишнякова, Валентина Масальскіс, Сте-фанія Станюта, Микола Сльозка, Ярослав Гаврилюк. Фільм знімається спільно з нінофірмами ФРН і Шве-ції, Київською ніноопію-вальною фабрикою, коопера-тивом «Парсуна» — за учас-тю кіностудії імені О. Дов-женка.

На знімку: Борислав Брондуков (дядько Гриб) і Йосси Поллак (Симон) в епі-оді кінокартини «Ізгой».

— Кому вигідно?

КЕРІВНИЦТВО — ЗА ЧОРНИЙ РИНОК

«Інколи мені здається, що вами керує зграя спекулян-тів. — заявив Р. Людя-ковський, директор парфю-мерної фабрики «Хент» (Польща). — Торік ми про-понували вам свою помаду по 3 карбованці за штуку. Помаду, яка на ваших база-рах коштує від 8 до 10 кар-бованців. Ви відмовилися, з чого я роблю висновок, що вашому керівництву (не маю на увазі нікого конкретно) вигідно підтримувати «чор-ні» ціни...».

Але 38 польських фірм, які взяли участь у виставці «Львів-контакт-91», ві-

рять, що ми свої проблемі тани вирішимо, і тоді вони стануть піонерами польсько-го бізнесу на Україні.

— Ви лиш прийміть нор-мальні закони, і через місяць я вам трі сотні фірм приве-ду. — заявив Войцех Ви-жиковський, директор фірми — організатора виставки, маючи на увазі заборону бар-терних угод, грабінжницькі податки на експорт-імпорт і наш першональний бюро-кратизм.

«Аби ж то все лежало в... ас, шановний... е... і... прагматичне... інте-...

Точка на карті

«...А ЛУКА І ПСЕЛ КРАЩІ»

В історії Сум є сторінка, пов'язана з іменем А. Чехо-ва. На околиці міста — Лу-ці, у поміщиці Лиянтарьова він жив у 1888 — 1889 ро-ках. Пізніше, мандруючи по Італії, Антон Павлович пише: «Абація та Адріатичне море чудові, але Лука і Псел кра-щі».

За традицією, у травні тут проводяться Чеховські дні. Цього року їх організував

недавно створений «Клуб друзів Чехова». У програмі — спенанти за творами кла-сика у винонанні авторів з Москви та Арзамаса, виступ ансамблю старовинної музи-ки «Камерта таврин», че-ховські літературні читання. Особливістю нинішнього свя-та є участь у ньому зарубіж-них гостей — трупи Лондон-ського драматичного театру

Футбол

ЛИШЕ РЕЗУЛЬТАТИ

Футбольні клуби першої лі-ги зіграли матчі одинадцятого туру чемпіонату СРСР: «Урал-маш» — «Локомотив» — 2:2, «Геолог» — «Шинник» — 0:2, «Зеніт» — «Новохор» — 3:1, «Пардаугава» — «Нафтовик» — 1:2, «Ротор» — «Текстильник» — 4:0, «Кайрат» — «Факел» — 2:1, «Ростсельмаш» — «Буко-винна» — 1:0, «Кубань» — «Зім-

брул» — 1:0, «Таврія» — «Ко-тайк» — 3:1, «Тіпигул» — «Ди-намо» (Ставрополь) — 2:1.

Чемпіонат Радянського Сою-зу, друга ліга, західна зона, одинадцятий тур: «Дніпро» — КІМ — 1:0, «Нива» (Вінниця) — «Карпати» — 0:0, «Торпедо» (Запоріжжя) — «Галичина» — 6:0, «Нива» (Тернопіль) — «Ка-рабах» — 2:0, «Волинь» —

Телеграфним рядком з Луганська

Усі діти — наші

Луганський міськвиконком підписав контракт з централь-ною медичною службою міста Сент-Етьєн (Франція). На базі обласної дитячої лікарні буде організовано центр по пере-садці кісткового мозку та лі-куванню лейкозів.

СТАРТОВИЙ УСПІХ

Перші торги провела Лу-ганська універсальна торгова біржа. На думку спостерігачів, вони виявилися вдалимими, ніж перший досвід колег з Мико-лаєва, Херсона, Одеси, Києва. Натхнені стартовим успіхом, місцеві біржовики планують відкрити не менше 16 брокер-ських контор у Луганську та інших містах області.

«СТАЛЬ» ПРОТИ СТАЛІ

Над трубами першої й дру-гої маренівських печей Ко-мунарського металургійного комбінату помітно поменшало диму й сажі. Це видно навіть неозброєним оком. Зменшити викиди вдалося завдяки мо-дернізації технологічного об-ладнання в рамках екологічної програми «Сталь».

КОЖНИЙ СІМ'Я — ПО ГОРОДУ

Тіпки в Артемівському рай-оні обласного центру «взяті город» виявили бажання понад 25 тисяч сімей. Окремі ділян-ки віддалені від міста на 70—80 кілометрів. Та це не пере-шкода. «Нарізаючи» землю всім «бажачим», правда, роз-міри ділянок скорочено до трьох соток.

ВІД ПАВЛІВСЬКОГО ТУМАНУ

Іде на Чукотку будівельний загін педінституту, укомплек-тований переважно одружени-ми хлопцями. Це нагода не тільки для того, щоб перевіри-ти почуття своїх юних дружин, а й поліпшити більш ніж скромний бюджет студент-ської сім'ї.

Сергій СКИБА, власний кореспондент «Голосу України».

Щось нове!

КОРОВА... 3 МОЛ

Двісті тисяч карбованців. Для колгоспу-мільйонера це, напевно, крапля в морі. Але якщо вони придбані на сільськогосподарському аук-ціоні — інша річ.

...Іхали до Києва з деяки-ми ваганнями.

А вороття назад уже не бу-ло. Торгуватися правління вирішило твердо. А перед тим науковці з племенстці підбили на благодійний ри-зин: з вашими, мовляв, те-личними тисячами, прибутки можна мати щорону. Не вір-няте? Вірилось і не вір-лось. Адже й зоотехнік О. Шевчук, і голова колгос-пу М. Мінчур (теж випуск-ник зоофаку) добре знали вчачу їхніх голштинофрзів: стовідсоткова придатність до машинного доїння й молоко-віддачі. Тож у себе на пле-мзаводі їх вісімдесят відсот-ків утримують, решта по-голів'я — чистопородний си-ментал. Тому й тваринництво

у Стадниць

ша галузь.

Але пове-го аукціону-ватися мож-нажучи, при-свої торги з-хом. І мали-лів 44 тис-чистого при-за 50 голів-тім — аж 1 карбованців, ний стрибко-гів з'явився стадинчан у-до головн х-ходили поку-Франківськ-сії, Білорус-Розпитували

власний «Голосу України»

Стадниць Винницько-Винницько

Багато в світі див...

ЯК ЛОЛИНСЬКІ МУЗІКАРИ ЗУСТРИЛИСЯ З

Відігравши весілля в су-сідньому селі Ілемні Рож-нятівського району, четверо лолінських музикантів зіб-рались прямувати додому по-льовою дорогою. Відстань між селами невелика — на-прямки близько трьох кіло-метрів. Але надворі темрява — хоч в око стрель. Одному може б і моторошно, та їх четверо веселих музик.

Сиріпаль Іван Шутна пер-шим побачив світле ноло, що рухалося їм назустріч.

Воно — потужно осві-тило поле й почало різко на-ближатися до лолінців. Роз-мір його збільшувався. Музиканти лягли на землю, доки. Дивне світло чу-додійно відібрало в них здат-ність рухатися й дар мови. Наврруг стало видно, як удень.

Величезне неонове світле ноло наближалося до музи-кантів, а за 20—30 метрів зупинилося. Потужним світ-ловим потоком це маєво ще деяний час сліпнло групуку

людей, а по-чило втору.

лолінців під-світливо. Теп-музикантів і-потужні

спереду, до-Через де-невідомі сля-ді, зникли.

Біля уроч-десне сляво-з'явився б-

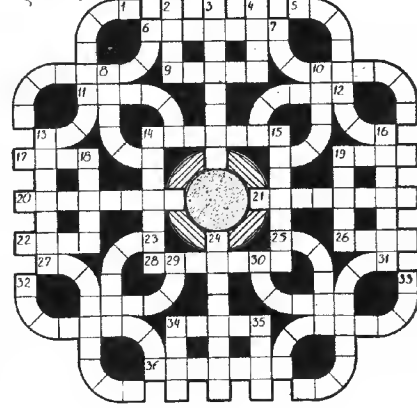
Воно то наб-далося, пе-летенськими-вниз, то в-шній бік. Зг-підівано зг-

Проходять-цем, що еди-нем, сілськ-згадували в-понаво м-

зон дороги.

Ярос-Івано-Фра-Р. С.

А, може, марилосся, — поверталися

КРОСВОРД

ПО ДУГАХ: 1. Вірш Тараса Шевченка. 5. Зас-новник єдиної Монгольської держави, дід Ба-тія. 6. Видатний гетьман України. 7. Колішня назва Івано-Франківська. 8. Рабовласницька держава на Вірменському нагір'ї. 10. Давньо-грецька назва мочовниці. 11. Іспанський архи-єпископ, будівничий Ескориалу. 12. Знаменитий сніфський курган в Запорізькій області. 23. Го-ра, до якої пристав Ноів новач. 25. Село, побли-

ЕВРИКА? НЕ ЧУЮТЬ...

Всі винахідники діляться на дві категорії: тих, кому вже відомий принцип «перпетуум-мобіле», і тих, які в науково-технічній сфері намагаються відкрити новий принцип винаходу. Але, що доводить терпіння перших. Тим більше, що принцип дії нашої системи запровадження винаходів не менш загадковий, ніж вічний двигун.

Коротко про винахід: за рахунок зміщення в одному циліндрі двох камер згоріння за тих самих габаритів потужність збільшується вдвічі, або за незмінної потужності габарити та маса зменшуються майже вдвічі.

Та винахід у нас, звісно, лише перша сходинка, а треба ж йому знайти дорогу до виробництва. Так просто це не робиться. Тож довелось Ігнатенку писати листи-спочатку Андропову, потім — Черненко, а пізніше Іскраці. Нарешті тодішній секретар ЦК КС С. Гуренко вислав тактичну резолюцію заступнику голови Держплану УРСР В. Ігнатенку: «Розглянувши, Науковий комітет висловив задоволення Комітету авторського інституту, до яких на експертизу надійшли матеріали, в принципі їх схвалили. Та теорія теорією, але щоб бути до кінця певним, треба виконати хоча б один дослідний зразок. Адеже колись один американський учений незаперечно довів, що теоретично може існувати навіть такий паротат, який одночасно рухатиметься у двох протилежних напрямках...»

З цього й почалася епопея. Микола Євдокимов змушений був викинути робочі, влаштувавшись в авторитарний конструкторський бюро (по одній правдош — три відомств), потім — адеже... І все це задля того, щоб мати час керувати документальною необхідною для виготовлення двигуна.

Звичайно, можна було б заплатити в Ігнатенку, чого йому не вистачало? Адеже працював провідним конструктором на одній з «поштовок скриньок», авторитет має як серед підлеглих, так і серед керівництва. Та всі 15 попередніх авторських свідоцтв вели його до головної справи всього життя. Над нею він і бється вже сьомий рік.

Не можна сказати, що допомоги не було взагалі. Ріда Міністерства УРСР за поданням заявок, яким не обидний такий двигун, видали 30 тисяч карбованців, зобов'язала діяльність підприємств республіки виготовити деталі. Замовником виступив НАУ, виконавцем — тимчасовий творчий колектив, створений М. Ігнатенком для виготовлення необхідної технічної документації. По середині функції залила на себе Укргард. Всесоюзного товариства винахідників і рационализаторів (зокрема, надала примірники площію 4х12 квадратних метрів, допомогла грошима самому автору).

Але цього виявилось недостатньо. Якщо виробництво на заводі «Арсенал» робили деталі сумнію, то «Ленінська кузня», Київський завод «Металургія» (зокрема, завод Іскра Г. Петровського зволікала, посилаючи на невпевненість у собі індивідуальних виробів, відсутність матеріалів, устаткування, «Лоча», розповідав М. Ігнатенку, — я б сам у парі з добрим токарем і фрезерувальником усе це й геть для зробив). Але якщо підприємство не хоче — його не примусиш. Робота зупинилася.

Тимчасовий творчий колектив теж розбігся, бо голова Укргард ВТБР, Н. Рязанцев, видав кімнату, кульмавши інший організації. Мовляв, Ігнатенку не вникав умов договору, не представив усіх кредиторів вчасно. Та й з'ясувалось раз на тиждень — то чому кімнату порожнього стояти. І без того приміщення не вистачало.

В Ігнатенку перестали йти: відомістю перестали «пік даш» інженерно-технічного центру впровадження винаходів, що працює при Укргард ВТБР (хоч і пропонували вони неабиякі гроші й можливості забезпечення), — тож і зживався його зі світу. Хто тут правий, хто винуватий — піди розбери...

Але хто потерпав — відомо. Протягом останніх трьох років Микола Євдокимов одержав як 821 карбованець. Тобто в середньому по 22 карбованців на місяць. Де ще так шанують працю винахідника?

Та як би там не було, він певен, що його дітище зможе стати в майбутньому багато-

мільйонний ефект. А це означає, що тепер краще себе обмежити. Заради майбутньої вигоди — як державної, так і власної.

На чому ґрунтується така невпевненість? Адеже спеціаліст Наукового автомобільного інституту в Москві дав повністю негативний відгук: «Скупність недоліків конструкції перекриває можливий позитивний ефект». Та вони, виявляється, й не могли оцінити розробку одинадцятирічної давнини, аніж, обійшов багатостражданий лекція. То було б для цього колективу ганьба — отож, честь мундиру захистили.

Та ще й як захистили! Адеже, згідно з законодавством, авторське свідоцтво видається лише за результатами експертизи. Хто проводить експертизу? Звичайно, НАМІ. Один співробітник цього інституту, кандидат технічних наук, у приватний бесід навів пословицю: «Я, може, з вами де в чому й згоден, але зрозумійте, — над ними проблемами працює цілий інститут...». А оскільки рішення ніде...

Що робити? Грошей немає — німе в них 30 тисяч не можна використати ані карбованця, доки хоча б частина договорних зобов'язань щодо кредитування двигуна не буде виконана. «А В. Рязанцев», — напоялає Микола Євдокимов, — навмисно зволікає...». Хоча Володимир Івнович і має протилежну думку. Тож перспектив — ані яких...

Навіть звернення до відомої іменної фірми «Мерседес-Бенц АГ» не допомогло. Хоч відоміть й не забарикадувалися, як Ігнатенку, ми дуже цінаємося...», але згодом підстав для невпевненості було доведено випасти. Адеже капіталіст вимагають доказів технічних описів винаходу, яких нас Едісон не надіслав, бо не має патентного захисту.

«Адже, вони його запатентували власноруч, а я знову й з чим лишуся». Можна було й самому дістати авторське свідоцтво ФРН, але це коштуватиме чималенько. Та як у валюті, От і втратила всесвітньо відомою фірма можливість замінити карбюратори двигуни своїх автомобілів дизелями тієї ж потужності й невблаглими до швидко.

Втрачає й наше господарство. Незважаючи навіть на документ такого змісту: «Виробничі об'єднання «АвтоЗАЗ», «АвтоКрАЗ», Харківський моторобудівний завод, Львівський автобусний завод відмічають необхідність створення нових дизельних двигунів з поліпшеннями техніко-економічними показниками. Однак, на таку думку, перед розгортанням цих робіт необхідно перевірити конструктивну схему й можливість досягнення параметрів, що закладені, на експериментальному зразку двигуна... Для надання Вам практичної допомоги Укргард Всесоюзного товариства винахідників і рационализаторів надіслав лист».

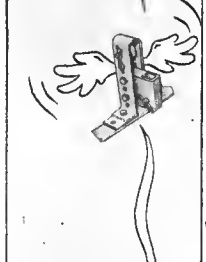
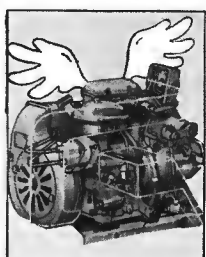
Попри те, що підписаний цей лист виконувачем обов'язків голови такого солідного відомства, як Держком-економіки УРСР, справа триває лише на етапі створення однієї людини. Не бачимо ж цеаузувати сам винахід — де вже нам, коли й спеціалісти одні одного суперечать, — обмежимося узгаляннями. Тож хто може залопотіти навіть надзвичайний ентузіазм, якщо у «справі» атнується інтереси стількох впливових структур? Не вистояти одному...

А якщо підрахувати, скільки ми втрачаємо через подібну безгосподарність, скільки потенційних революційерів техніки й технології лишаються невдоволені — шкода стає нашу державу. Скільки мільярдів втрачає, скільки ще втрачимо...

Тож на допомогу Ігнатенку укрій необхідно створити новий незалежний фонд впровадження винаходів.

Хіба не вигідно було підприємцям, організаціям, які мають гроші, посприяти цьому фонду матеріально? Інакше — все, що тільки буде відкрито нового на Батьківщині, спливе за кордон. Бо не все ж життя Миколи Євдокимову відкритися — а бере грошей та й поїде до Європи. Там хтось невідомо допоможе. А повернеться до нас вже якщо не на «Мерседесі», то на якомусь «Форді» чи «Фольксвагені» точно. Та ж думка відлякує його дедалі частіше.

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ, держосудець «Голосу України», Київ.

Читач продовжує розмову

КОМЕРСАНТИ І ГОДУВАЛЬНИКИ

Я подалю точку зору Дмитра Десятникова, автора статті «Боротьба з тією» («ГЗ» від 17 жовтня 1991 року). Діагноз, ринком є ринком — його має регулювати пункт. На жаль, що правдиво істини анікують, у нас далеко не всі... Але ж треба усвідомити, що додаткова вартість — то не дар Бога найсвітлішою на землі гуманістичної співчутливості, а наслідок експлуатації (миж іншим, ми ще й сьогодні повторюємо давню помилку, іпшучи «експлуатація»).

Тож без комерції та комерсантів ринок не нагоруш. Отже, ринком — це не що інше, як переробка товарів (оптис чим і зрозуміло — не маючи значення і замість для чого — для наживи. Тобто для розширеного відтворення, для примноження національного багатства, поліпшення добробуту, времні-реши... Але наша «спекуляція» — чистопородна, радимися — що не краще, асе ж таке є достіт багатством, ґрунт для, злочинів. Во в нас переробляють здебільшого крідене й мають надто вели-

кий прибуток, який хіба, що на три відсотки оподатковується фінансовими органами.

Хоча в усьому шкідливому світі (зокрема у США) можна продавати що завгодно і за який заманеться ціна, але ж кваліфіковані фінансисты достеменно знають рентабельність кожного конкретного підприємства. Й розширю зиску комерсанта, що має завоювати підприємства своєї діяльності у сфері бізнесу. І, відповідно до ректабельності, визначається розмір податку.

Тож нам нічого не лишається, крім легалізації спекуляції, тобто чесної комерції. Необхідно також зняти несправедливий ярлик «не-трудомі доходи» з тих видів комерційної діяльності, які ще не обумовлені українськими законами, але єдині не будуть легалізовані у недалекому майбутньому. Во цей процес є об'єктивним.

Іван ЄВМЕНКО, економіст, Велика Олександрівка Херсонської області.

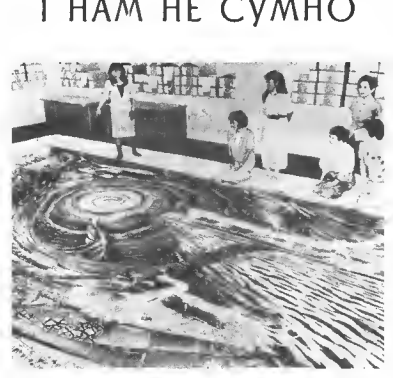

Керівництво Корейської Народно-Демократичної Республіки прийняло рішення подати заяву до Секретаріату ООН з проханням про вступ до цієї організації. У повідомленні міністерства закордонних справ КНДР говориться, що керівництво країни прийняло таке рішення через відсутність альтернативи в зв'язку з рішенням Південної Кореї добиватися окремого членства в ООН. До останнього часу КНДР заперечувала потребу такого прохання, пропонувала, щоб обидві корейські держави мали одне

Президент Сполучених Штатів Буш заявив, що продовжить Кітано статус праїхи — ивїспрнатлївиїшого торгового партнера. Це рішення американсьпїї президент прийняв, незважаючи на прїтїтче ставлення до цього з боку конгресу.

Агентство Асоційовані
Пресс повідомило, що міністер
янустрішні справ СРСР заявив
увств «чорних беретів» у
погромів півтисячні мітинги.
На засіданні парламенту Литви
є вирішено рекомендувати
уряду докласти якомога біль-
ше зусиль для охорони грома-
дан та їхнього майна. Всі
відповідальні за дії війсь-
ковиків формуваль СРСР на те-
риторії Литви парламент попо-
радає звільнити від посади.

І ВАМ ПРИЄМНО,
І НАМ НЕ СУМНО

У японському місті Тотторі, як і у всіх містах світу, а сей міunicipалітет. Значення адміністративно споруду, без надмірності. Тому близько 450 мешканців місто збиралося і створює це величезне багатоконсьольове данно, щоб покращити ним муниципалітет будови і надати хорошею кастою всім, де там працює і приходить туди у своїй справі.

На меридіанах культури

Сьогодні наш співрозмовник — пан Бернар Вантом, голова французького культурного центру, який називається «Французький інститут України». Утворення цієї установи, яка діє у Києві протягом кількох місяців, але має вже певні результати, — новий крок у розвитку відносин між нашими народами.

— Пана Вантом, що являє собою наш Інститут, як аін о'чирив?

— Треба зазначити, що наша установа — «дтище» дворічних радіально-французьких переговорів щодо заснування культурних центрів у СРСР, зокрема в Києві. Вона — за підтримкою українських властей — працює, а точніше, працюватиме й центр культури у ширшому РІ розумінні.

— Чи вже існують конкретні програми роботи центрів?

Безумовно, Напříklad, робота нашої бібліотеки, яку плануємо відкрити у вересні, буде пов'язана з читанням 5000 книг. Звичайно, це небагато. Але це будуть книги літератури з 60-х до теперішнього часу, книги для дітей, молоді, вишкільна, наукова, тобто, саме ті, яких у нас найбільш бракує. Крім того, приміщення нашої бібліотеки буде повністю перетворено на відділення, де матимемо можливість приймати сучаснішої програмної техніки, фільмів тощо. Крім зможуть скористатися журналісти, журналістський клас, журналістський відділення, демонструватимуться також програми для спеціалістів з різної сфери інтелектуальної праці.

Незважаючи на труднощі розташування, ми вже про-

велик деян заходи: три фестивали французьких фільмів, наприкінці лютого — джазовий концерт. Щодо близького майбутнього, то, наприклад, 21 червня відбудеться вистава одного з паризьких театрів. У липні — джазові концерти ліонської групи «Ларфі». Наші українські партнери вже багато зробили для реалізації цього проєкту. Концерти відбудуватимуться у Києві та інших містах, бо група подорожуватиме по Дніпру і виступатиме під час численних зупинок.

Улітку до Києва приїдуть Франсуа Рішенбак, одні з найбільш відомих нікоду-менталістів Фракції. Він зустрінеся з колегами і ми разом бажали б організувати французько-український фестиваль документального кіно, в якому на загальній осковій братимуть участь мо-

— 10 —

Цей фестиваль відбуватиметься щорічно у Франції і на Україні самостійно або у рамках інших фестивалів.

У вересні столицю України відвідає критик добре відомого в нашій країні журналу «Діпазон», тематика якого — класична музика. Будуть розглянуті питання щодо співробітництва в цій сфері.

У жовтні ми плакаємо про аєдення вистави ориґінального художника, який працює на комп'ютері і створює баґаґономільні зображення у трьох ви́мирах.

Отже, ви бачите, що іст цїмісі! — пізнавали, «розв'дували!». Я прагну запрошувати людей, які б допомогли нам у Фракції утворити базу для професійних просто людських нонантів.

— А якщо зазирнути в

бляш далеко майбутнє?
— Що ж, ми маємо три дійсно великих проєкти. Крім уже згадуваного кінофестивалю, плануємо провести в наступному році фестиваль не-

великих театрів, театрів кафе з Києва та інших міст. Потім сподіваємося, тек з наступного році, організувати тиждень або декаду української французької дружби приурочену до Дня Києва. Під час якого ми спробуємо продемонструвати всю палітру наших відносин — культурних, комерційних, містських.

— Хто з офіційних представників французьких властей допомагає вам?

— Тоді скажіть, будучи ласка, яким чином ви асистували новітньому безпосередньому контакту з експлуататором?

— По-перше, багато людей приходять сюди, на Рейтарську, 39, цікавляться нашим інститутом, пропонують встановити співробітництво. Звичайно, ми не в змозі від

І, по-друге, ми виставили добрі зв'язки з багатьма офіційними особами і установами.

— Нині в нашій країні зростає кількість людей, які бажають вивчити іноземні мови, зокрема, французьку

— Ми маємо спеціальні програми, розраховані на оволодіння мовою для спілкування у різних галузях: мистецтва, науки, техніки, винорисговуватимемо їх на замовлення різних підприємств, установ, організацій.

— І багато людей звертається до вас з цього приводу?

— Знаєте, відверто нажучи, ми ще не зробили справжньої реклами — з плакатами, повідомленнями у пресі, по радіо, телебаченню. Нкні у нас 450 студен

тів, але я впевнений, що в Києві є набагато більше людей, які бажають вивчити французьку мову

— Пана директор, чи займається ваша установа розповсюдженням інформації, наприклад, надсилаючи друковані видання тощо?

— Ця прагматна буде здійснюватися через нашу бібліотеку, яна надсилатиме книжки в інші міста, насамперед великі — Одесу, Львів, Дніпропетровськ, Харків та інші. — на замовлення різних наукових установ, дослідницьких центрів, підприємств. І безумовно, люди матимуть можливість приходити до нас, працювати з потрібними їм виданнями, в разі потреби брати книги напозичку.

Ім викладач несподіюся, що нещодавно ми одержали численну кількість спеціальної літератури з навчальних і гуманітарних питань.

— І останнє — ваші труд-
нощі.

— Звичайно, воки іску-
ють і пов'язку, насамперед,
з підготовкою приміщень,
розташування у ких. Я сам
поня що живу в готелі. Але,
вважаю, ці питання незаба-
ром будуть повністю виріше-
ні, бо нас підтримує ваше
Верховна Рада, Кабінет міні-
стрів, інші установи.

Оленсiя ЄВСІКОВ.

Фото
Андрія
КОТЛЯРЧУКА.

Поворот подій у Східній Єв-

ропці акже не випливає зважало-
вності в країнах третього світу
впливу на економіку. Крім того,
вони уряди дармак Східної Євро-
пи можуть повністю відібра-
нати від своїх не найважливі-
шої ролі в економіці в прова-
дженні економічних реформ, а
тільки, як в багатьох країнах,
що розвиваються, і розвину-
ти, має в дійсності характер
співпраці економічних реформ,
що держави турбують на-
слідств притягання в Європі
«економічної війни», поли надлиш-
ків зброї продукції як інвентар-
у економічних реформ і війсь-
копромислових режимів... Було б
великим сумно, якби поспібе-
вності напруженості в Європі
впливали на економіку і політи-
чому в інших районах світу.
США, які тепер фактично не
мають впливового білоти, яким
б протиставити їм, більш змі-
няють свою політику, ніж вони
претин, зобов'язані знати опір-
цю.

Незрозуміло, як СРСР ви-

плучуватиме явніший борг, якщо валютні резерви перейдуть під юрисдикцію різних республік. Світові банки мусять ужити всіх заходів, щоб уникнути переглянути свою кредитну стратегію щодо СРСР. Якщо така тенденція підтвер-

дяться, акції Миклаяв Горбачова за рублем падають утричі. Опрамі західні держави подумують про зміну свого курсу відносно Москви, зупиняє міркування упадати апокоміч угоди переважно за республіканів поза центральним хараініцтвом. Радянськїм праявдяні часів від західних держав не гайкої економічної допомоги. Однак більшість Європейці дотримуються позиції праявдяні дента США Дж. Буша про те що «сьогодні ЄСРС недостатньо хредитоспроможні».

«Хандельсблат» (ФН).

У появі цієї нейтралітвув Фінляндії Радянський Союз завжди відігравав істотну роль. Навіть беручи участь в інтерв'єнційних процесах, ми повинні були враховувати ставлення СРСР. Зміна ситуації в СРСР, звичайно, але вона не являла загрози для Фінляндії, і в інтересах Радянського Союзу було б зближення Фінляндії з ЄЕС.

Південь яксь по-видавничому
«Література й мистецтво» ки-
даючи випустити третій том
фотовальбому «Творіння само-
бутньої архітектури». В апбо-
мі в «хронологічному поряд-
ку» проілюстровано заслуги

дорогого товариша Кім Чен Іре—сина теперішнього паріанця КНДР Кім Ір Сена. Кім Чен Ір паратворив Пхеньян у асепіку і красну столицю народу, де панув равопосильний погляд на вождя... мудро хорував боротьбою за створення нових архітектурних творінів епохи Трудової партії Корей.

В завоїмі — близько 80 фотографій, на яких Кім Чен Ір відібно в момент енергійного керівництва столицею, серед будівельників і під час виступів з новими будовами разом з великим вождем Кім

У яднанні також надруковано понад 20 програмних актів Кім Чен Іра щодо будівництва в Пхеньяні.

У ньому також є фотографії макетів численних архітектурних творів, проекти яких створені під керівництвом Кім Чен Іра, й понад 800 фотографій, на яких відбито їх зовнішній вигляд та інтер'єри.

У паршому і другому томах альбому, що вийшли раніше, — фотознімки інших великих мемуальних творів епохи Трудової партії, серед них Мемуари ідей чучке, готали «Кора» й водноспортивного комплексу «Чигишван».

БОГИ ПОВЕРТАЮТЬСЯ

[Завісина. Початок 90-х років]

Отже, вони — тут.
Інаше — це повсякдення, що людей при-
-че, немов магнітом, саме сюди, хоч
-е Києва сіватися по асфальту місту,
-а десьтам наїдичає, нуда простори
-ша, аніж одежі і чому саме тут свято
-має у собі щось особливе чарівне, і во-
-жен почуває себе прачетним до багато-
-тисової історії цих священних гор-
-біа. І кожен почуває себе зім'яним від
-нашарувань цінності. Вам здається, що
-тут одні купують, інші — продають! Ні,
-тут правота жертов старим богам...
-Хто — музавою, хто — пісню, хто —
-чим.

А ще: чи замислювалося ви, чому що-
-рону, враз у День Казка, над чим
-спілама їде доці?

Кілька років тому навіть спробували
-перевосити свято, а дощу все одно уна-
-нута не адалося.

Правда проста: то розвинулося не-
-видимі господарі цих горбів. Можливо,
-вони наклавають дощ, згадуючи давні
-образи й артефакти, а може — просто для
-забави, усміхаючись при цьому у свої
-попачувати ауса...

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

МОЖНА ДЕТАЛЬНІШЕ

Шановна редакціє!

Читав я у вашій газеті про вчинок голови колгоспу з Олександрії, який, буваючи нашіднтком, стріляв у людей. Вчинив злочин, та сім'яська Рада, депутатом якої був голова колгоспу, не віддавала «свого» під суд. Неуже депутати гадали, що, рятуючи в такий спосіб честь шундира депутата, вони оберігають честь Рад і свою власну?

Сумська область.

На це запитання читача, гадаємо, відповідає матеріал нашого власного кореспондента.

Микола СЬОМКИН.

Фрузивка, батько й син Го-
лосні — Анатолій Михайло-
вич та Ігор. Не чистим пові-
трям, звичайно, подихати, а
щоб украсити буряків (чи, як
вони твердили, гички) для че-
ляд. До завантаження, однак,
припустити не встигли — по-
мітали всієї автомашини, що
наближалася. Вирішили за-
красити дременцями. Та ще їм
випадали з поля на дорогу, як
з автомашини, що був від них
за якоюсь 30—40 метрів
проклавши постріли. Перших
бавлючин в ігрові, що сиді-
ли в скат. Від другого спус-
тив скат. Автомашина скотна-
лася в найближчий яр, зупи-

...А що переслідувачі? Навітьки! «Мабути, я алчуха водія», — вилив при цьому присипання П. Нозаченко. Зупинилися як на другому кінці поля, де голова-путат поспішав заховатися в рушницю в очереті. Потім, повагавшись, такя повернувшись до потерпілих. Побачивши, що юнака серйозно поранено (пізніше судово-медична експертиза констатує: дванадцять дробин застряло в ній в спині, одна — в легкях, що причинило кровотечу), він у ліву плевральну порожнину), взяв його до своїх мизинців, відвез до лікаря.

Отже, службовою особою, причинено, безсумнісно, і в та-
треба відповісти. Перелік ви-
родили судом, який має ді-
ти за законом. А це означає,
прокурор. Тому прокурор
ро району, чий поруши-
кримінальну справу, зверне-
ся за дозволом на вилучення
в архів сільської РДА.
На четвертій її сесії 26 гра-
дня минулого року, де не в-
талина розглядалися доку-
бу, була вилучена. Знаю
льши, що прокурорів вилу-
чили. Той, зрозуміло, в ви-
ду акту і прокурорів вилу-
чи. Однак, однак, такою «де-
кратною» справою виріши-
не займатися — повернути
на потворній справі.
власно, так. Та я на її
сесії, вже 6 лютого 1991
року, прокурорів дивля о-
ща. Чим керувалися, на-
мовом, значить, перед я-
ся мають бути рівнями. Ми
тесня також рішення яке
сесії об'єднаної сільської
власно, тільки голова Кра-
ницької сільської РДА
Р. Бойченко: Павло Петрович
Нозаченко, бачив, що
сходить у керівника зов-
немає. Зумів борги, які
сли кошти, і вилучили
власно, для людей інше
спорудження. Як депутат
благоступ селя двох. До
го, що людина вилучи-
власно, утворили двох малоліт-
ді та з я потім після ви-
во улагоджено він не
полягає на покарання. Ку-

Таке пояснення кв сесії обласної Ради, якій тепер належало виправити помилку своїх колег з місцевих орга-

нів владн. викликало, якщо судити з виступів, і подив, і обурення. Ось лише деякі висловлювання:

— Та хай би Козаченко хоч десять мільйонів кривавців зумів відшкодувати господарству, а життя однієї людини все одно дорожче.

— Аморально являть ставити під сумнів — винний Козаченко чи ні; він учинив самогубство.

— Ми говоримо, що прагнемо правової держави, а депутати сільської Ради хочуть виправдати злочин.

— В областідесь понад 14 тисяч депутатів різного рівня, го що — вони можуть чинити, як забажають, не зважаючи на закон, бо існує бачте, їхній імунітет? Тв останній не захищає від відповідальності за протиправні дії...

Інших думок, здавалося, не було: винний зле — відповів. А наскільки ти винний, встановлювати не маю, на те є суд: дамо йому можливість спокійно і докладно розібратися. Чинити ж перешкоди в розгляді справи, яку правохоронні органи, хай і за попередні розслідуванням, вважають безвинним, не маємо ні підстав, ні права. Бо кому ж, як не законодавцям, які в народним обрацям і звіряти кожний свій крок із законом? Ні, не може бути депутатських прав без депутатських обов'язків, без високої відповідальності.

Та ось — голосування.
Пого результат — мов гри-
серед якого неба: до притя-
нення! П. Нозачеба: до кри-
мінальної відповідальності
відмовити. За безплатно го-
ловування руками голови
обирає Р. Бодієла. Тут
там почулися обурливі виг-
ики окремих депутатів. А
моїх толчок роліся думки
чому ж так сталося, чому
словах — одне, а в дії —
протилежне? Чому відмови-
ся від псунок? Нолєн П. Н.
зачеба — керівник госп-
дарства, яких так чмало.
обласний Раді? Лібераль-
телігентя, яких не менше.
Чи просто більшість думала:
коли й я ратую, то чому по-
кинуся на життя траїтати
вдалася до своєрідної пор-
ки?

Пішучи отак, я відпра-
прошу пробачення й у лю-
них, і в другах. І в третіх.
Ні, я нікого не хочу ви-
судити. Я хочу, щоб кожен
уважув подання прокурора
голосування як було таке
чисте, простим натиском
пальця на кнопку. І щоб
просто кажи про те, що ти
першу мить подумав. Але
погодиться, факти—рчі у ви-
дї: більшість депутатів
не встигали дожити до ви-
й з дорозь людей, які ме-
камір вчиняти крадіку
стала на захисті. І це
вони, які втілюють зло.
І для цієї більшість, ви-
дїти, нічого не важить ані
тепері їхньої. Раді, дум-
рорів і багатово-
рорів засідання як
транслялося на всю
чність. Ні, своєю
чество вони нічого й не
ж. І це не відомо як
як голосував. А про те,
честе і ради — це і
власна чиста — до
власної чистоти. І
яні. Дехто, одиак, полу-
про це. Слово зявляло
постійно депутатська
сі і заохочувати та пра-
вляти. В Баду.

— Я, чесно кажучи, голомушений. Чого тоді в нас ще ж недавнє рішення посилення боротьби із чинністю, коли ми самі подали зразок покривання виправданя протиправдїй? Що подумують про люди, яші виборці, які раз слухають сесію? В

иений, що наша безпринципність вкрай негативно позначиться на подальшій діяльності як правоохоронних органів, так і самих Рад. Ні, прикриватись анонімним дослідженням у такому випадку аж ніяк не годиться. Пропоную провести поіменне дослідження...

— 3 обов'язковим опублікуванням його підсумків у пресі. — додвв депутат Ю. Голованов.

На репліки, що голосуван-
ня вже відбулося і повто-
рювати його, мовляв, нічого
голову Радн Р. Боделя
уточнив: «Ні, це не перего-
лосування — просто внесе-
на пропозиція про поіменни-
й його повтор. Немало депу-
татів, і я особисто, не хочут-
ь підписуватися під цим
прийнятими рішенням. Та
виборці мають знати, хто
хто, які принципи слов-
ес...»

Такий ось поворот. Нерідко тільки в процедурі роботи секції, а й, як згодом виявилось, у позиції багатьох депутатів. Шлишов знову про явище узагальнює: «Важко Радою про честь і совість кожного її депутата обійти». Після цього вже і скажемо у своїй сім'ї, у когось своїх знайомих, серед інших: «А я був серед тих, хто хотів, аби не було висування шості, а я за це отримав погрози». Але ж слід діяти не певно, щоб потім не було соромно дивитися людям на вулиці. Нортіше качучи, чимло депутатів повернувши вліво, всі 160 гадзачів і всі, всі, всі гадзачів і всі, всі, всі гадзачів на свої місця. Прохання прокурора задоволяти.

[illegible][illegible]

Георгій ВОРОТНЮК
власний кореспондент
«Голосу України»,
Одеса.

Юрій СЛИВКА

Олександр ЗАЙЦЕВ

ІСТОРИЯ КІПЗУ: ПЕРША ПІЛІТИЧНА ВІСНОВКА

20-і роки були часом зростання прорадянських симпатій на Західній Україні. Причому це — нова економічна політика та укріплення, які проводилися в УСРР, а також розчарування українців у західних державах, які мовчаво підтримували польську політику національного угніту. Радіофільству сприяли й зв'язки, що їх встановили Наукове товариство імені Т. Шевченка у Львові і Всеукраїнська академія наук у Києві, обмін літературою, Галичани передали надії на відновлення української державності і крах цих надій, і мовчазно змусили їх покинути коли вони тримали в руках книги з написом «Державе виданцю України». Багато з них швидко повірили в те, що за Зорбучем справді буде утворено Українська держава. Такі представники західноукраїнської інтелігенції як Семен Вітик, Михайло Лозинський, Степан Рушницький, ціла група Крушельницьких, сотні студентів-комуністів старшини і сівчових члців і УГА виїхали на дністерську Україну, щоб узяти участь у будівництві цієї держави. Навіть колишній президент ЗУНР С. Петрушевич став радіофілом.

Прорадянські настрої сприяли поширенню комуністичної ідеології, особливо в її націонал-комуністичному варіанті. Відповідно зростає вплив КІПЗУ.

У 1923 році перейшла, по суті, на комуністичні позиції українська соціал-демократична партія, одна з трьох основних політичних партій Галичини. Керівництво партії фактично перейшло до члена КІПСЗ (згодом — КІПЗУ), Олександра «Комуніста» УСДП не пройшла непоміченою для польської поліції. На початку 1924 року партія була заборонена, пролягати арешти серед її активістів недовдовіли спробували «підняти» партійні організації, намагаючися координувати членів УСДП вступила до КІПЗУ. Про «введення цього факту до останньої свідчить аналіз партійної належності до вступу в комуністичну делегацію в КІПЗУ (1925 р.).

З 33 делегатів 11 походили з УСДП, 1 — з Української секції Соціал-демократичної партії, 1 — з Польської Союзу, 1 — з Польської соціалістичної партії — лівця, 4 — з ІРСД, решта до двох партій не належала.

Незважаючи на бойкот українців 1922 року, КІПЗУ зуміла створити свій парламентський представництво. Воно сформувалося внаслідок політичної еволюції частини депутатів Українського селянського клубу, обраних від Волині, Холмищини, Полісся і Підляшшя, населення якого наміряло відійти від Галичини звільнити участь в українських виборах. На початку 1924 року з депутатів виїхали з Українського клубу і створили окремі клуби УСДП, а в кінці того ж року четверо з них Я. Бойкот, А. Папух, Х. Дірич і І. Саруханов об'єдналися з польськими комуністами С. Кружковським і С. Ландувичем у єдину Ко-

муністичну фракцію. Незабаром навколо неї утворився Робітничо-селянський блок, який нараховував 15—17 депутатів в поліції, українців і білорусів.

І після встановлення авторитарного режиму маршала Пилсудського (гравень 1926 р.) КІПЗУ продовжувала шукати можливості для легальної роботи. У жовтні 1926 року під егідою КІПЗУ об'єдналися дві західні організації — холмсько-волинський Сельсько і галицька Партія народної волі. Утворилося Українське селянсько-робітничо-соціалістичне об'єднання Селробо, яке очолювали члени КІПЗУ Пантелеймон Крайнівський.

З успіхом працювали комуністи в профспілках, культурно-освітніх, кооперативних, молодіжних та спортивних організаціях. «Останні збори товариства «Прогрес» в містечку «Радикал»», — говорився в постанові мітрополітного одніриату від 21 березня 1927 року — були знаменні тим, що виявили наперех успіхи комуністичної пропаганди... Вони виявили, що більшовицька агітація нашла доступ до народних мас і що вона виступає поважним успіхом».

У центрі національної політики КІПЗУ було гасло возз'єднання Західної України з Радянською Україною, яке тоді користувалося широкою популярністю. Така позиція КІПЗУ не завжди зустрічалася розумінням з боку керівництва Компартії Польщі, Комінтерну і навіть РКП(б). У жовтні 1925 року в Києві відбулися засідання Політбюро ЦК РКП(б), члени якого дійшли висновку, що гасло про приєднання Західної України до УСРР є помилковим. Справа в тому, що в цей час намічалася певна відірваність відносин між СРСР і Польщею, радянське керівництво не хотіло загострювати українське питання. Тому на II з'їзді КІПЗУ (жовтень-листопад 1925 р.) Голова Виконкому Комінтерну (ВКМ) Г. Зінов'єв запропонував зняти названі гасло на тієї підставі, що воно, на його думку, проголосилося з розрахунку на війну.

Політика в СРСР з'явилася. Однак делегати з'їзду стояли на своєму. Після розгосту дискусії прийняли резолюцію, якою підкреслювалося, що «національне визволення можливе тільки після перемоги соціалістичної революції в Росії», і про реалізацію права нації на самозначення «в даній конкретній історичній ситуації». Задача полягала в тому, щоб Україна до УСРР...

У 20-х роках КІПЗУ залишався частково українською національною рухом, являючи собою його крайнє ліве крило. Але вже в другій половині 20-х років все більше в її діяльність проникають сепаратистські і дегенеративні тенденції, під впливом містичного руху. КІПЗУ протиставляла себе всім іншим партіям, навіть лівим, хоча і була з ними в постійному таборі польського, українського і єврейського фашизму. У жовтні 1927 року під егідою КІПЗУ в Києві відбулися збори від Східної відокремилася від Українського селянського клубу, остаточно розпо-

дівши таким чином єдиний український національний фронт у польському сеймі. Туточисно до виборів, КІПЗУ висунула гасло «Боротьба за виборче право тільки для робітників і селян», виступила таким чином проти загальної виборчої права. Одночасно загострювала внутрішні суперечності в КІПЗУ (між колишніми «належниками» і «розламниками») і в Селробо (між колишніми «селянськими» і «воєноробітничими»).

Проте в цілому 20-ті роки були успішними для КІПЗУ. Своїми успіхами партія завоювала популярність Радянської України, приваблюючи гасла возз'єднання з нею, а також непересічними особистостями, які стояли на чолі КІПЗУ. — О. Крилуку (Васильчуку), Р. Кузьму (Турянському), П. Крайнівському, М. Теслоку.

Розвиток комуністичного руху по висхідній лінії був перерваний серією інших ударів з боку того, звідси зацікавлені українські комуністи ніколи їх не чекали, — з боку керівництва «організації» (Максимовичу), ЦК РКП(б) і КІПЗУ, а також КІПЗ та Комінтерну.

Першого і найбільшого удару завдало КІПЗУ в кінці 20-х років, коли в Селробо виник сепаратизм ЦК РКП(б) призначив Лазаря Катановича. Під його керівництвом у комуністичній республіці розгорнулася боротьба з національно-улітарним, тобто з тим комуністами, які вважали, що Україна повинна відійти до комунізму власним шляхом, обстоюючи українською і розширення самостійності республіки.

Головним об'єктом критики став народом осити УСРР Олександр Шумський. Винагороду він належав до двох крила українських есерів, згодом до Центральної ради, згодом керівником організації Української комуністичної партії (Боротьби) і разом з нею в 1920 році приєднався до більшовиків. У 1924—1926 роках Шумський відповідав за українською. Він вважав, що вона здійснює неадекватні темпами виснаженню олюру зруфінковані бюрократії, що партією і державне невідання слід доручити корінним українцям. Шумський звинуватив Л. Катановича в свідомості до адміністративної втручання в економіку українських більшовиків і запропонував Сталіну звільнити його на посаді генерального секретаря ЦК РКП(б) іншим діячем.

Власне, остання обставина значною мірою й сприяла тому, що Л. Катанович спрямував головний удар саме проти О. Шумського. Наркома освіти звинуватили в зазісках націоналістичного ухвалу письменника Михайла Хвильовича, ступучому прієкоренні українцізації та іншим галицьким. Внаслідок систематичного цькування Катановичем Шумський був звільнений 2 лютого 1927 року з посади, прохання про урочливість його з посади наркомів. А вже на лютий-березень 1927 р. П. Плевачук і КІПЗУ Катанович загнали в націоналістичний ухвал Шумського. Конфлікт Шумського і Ка-

тановича не був тільки особисто ступучим. Він відобразив початок конфронтації між націонал-комуністичними та імперіоналістичними тенденціями в більшовицькій Україні. Якщо раніше керівництво ВКП(б) змушене було митиритися з націонал-комуністами, то тепер, після стабілізації його, прагнути зміцнити владу більшовиків у яеросійських республіках СРСР, то тепер, після стабілізації режиму, Сталін і його політичні перейшли в наступ, поступово відвоюючи від вигадок Союзу дегенероційного імперію.

Ось чому лютий-березень Пленум засудив Шумського і дав наказ на його виїзд з України. Ліше один учасник Пленуму, який дав у члени ЦК РКП(б), керівник Закардонного бюро комуністичного КІПЗУ та член ЦК РКП(б) Карлос Сарвич (Симонів) — не підтримав цього рішення. Він заявив, що не бачить принципового розходження О. Шумського з політичною лінією ЦК РКП(б), зокрема в національному питанні, і тому виступив проти прийняття рішення Пленуму про виїзд Шумського. Ще рік-два тому подібні виступи вважалися в більшовицькій партії нормальним явищем, але в умовах, коли у ВКП(б) і в політичному житті СРСР уперше відбулися прихильні проценти «одностайності», виступ Максимовича розцінювали як замах на основні засади соціалізму і вимагали покарання.

Тому за ініціативою ЦК РКП(б), а фактично Л. Катановича Виконком Комінтерну провів у кінці 1927 року спеціальний Пленум КІПЗУ в Галиську, де знаходилися конспіративна квартира партії («Криниця»). На Пленумі представили ЦК РКП(б) Михайла Сиринича запропонував керівництву КІПЗУ відмовитися від виступу Максимовича, але більшість ЦК КІПЗУ підтримала заяву Максимовича. За це рішення проголосували О. Крилуку (Васильчуку), Р. Кузьма (Турянському), І. Калитянянський, В. Копач, П. Дієша, І. Саруханов, М. Теслоку, П. Саруханов, С. Волинський, К. Сарвич (Максимович). Проти виступили Н. Шапоро (Сухий), П. Мінь (Білий).

Так почалася найбільша криза в КІПЗУ. В цей час Комінтерн вільно дискутував безопортності відходив в минуле. Утверджували методи диктату, навішування ярликів і репресій. Тому після лютийового (1927 р.) Пленуму ЦК КІПЗУ на II керівництво звинуватили лавина споткну морального, а згодом і фізичного терору. Ситуація для лідерів КІПЗУ ускладнювалася тим, що в цей час проти нього виступила і КІПЗ, яка тоді неперевіряла глибоку внутрішньопартійну кризу у зв'язку з чим різні угруповування польських комуністів намагалися виправдати себе різноманітними звинуваченнями, що малися за рахунок КІПЗУ, не зупиняючись навіть перед доносами на західноукраїнських комуністів у різні інстанції Визволення Комуністичного Інтернаціоналу та ЦК РКП(б).

МУХ Федот Арсентійович, у 1930 році вступив до КІПЗУ, брав участь у роботі партійного осередку. Одночасно був сенатором партійного осередку МОДР, 1928 р. заарештований, в'язничого лодового в знак протесту проти катувань. Був вимушений маршувати після чого втратив зр. Висхід, на волю у в'язниці 1933 року.

ЛІТВИН Іван Іллічович, з 1930 р. — член КІПЗУ. Вліво: разі арешту в'язничого лодового в знак протесту проти катувань. Був вимушений маршувати після чого втратив зр. Висхід, на волю у в'язниці 1933 року.

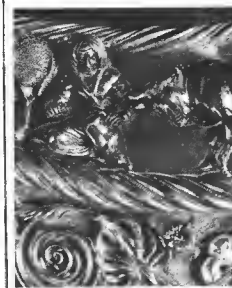
МАКСИМОВИЧ Михайло Юрійович, член КІПЗУ. За революційну діяльність заарештований і відправлений у концтабір. Після звільнення працював головою Комітету радянської України.

ПРОЦЬОК Ілля Іванович, член КІПЗУ з 1925 р. Дітей Лютийового 1927 р. лодового 1943 у в'язничого у концтаборі. Після звільнення працював з польськими партизанами, у в'язничого. Загинув від рук окупівців.

(Продовження). Початок дп. у №40 №9 за 13 травня, 97 за 22 травня.

Валентин ЧЕМЕРІС

Ішча річ у багатих, знатних і мовних. Золото, що прикрашало їх у цьому світі, супроводжувало їх і в той світ. Божиді, владик і особисті царя ховали в такім сіймю золотом, а такою дрішністю, шедрістю й людським жертвами, що могли їхні воїстину бодіпати та ішпика прикрашати. Ціло померлого царя бальзамували і покривали воском так, щоб воно могло зберігатися 40 днів — такий звичаєвчас проціджати для поновлення Скіфії. Померлого одзгали в парадне убрання, расно зшитим золотим бодіпади та ішпика прикрашати. На шийно надгалили золоту гривну чи пектораль і на спеціальному візку возили його по всіх підданцях йому племенах, і ті племена приєднували до поховальної процесії. На знак скорботи скіфи обрізали волосся, драпили особличі, заповоджували своїм каліцтва, голосили й побивалися, всіяко підкреслюючи, яка то тяжка втрата спітнала Скіфію. Обіхали всіх родичів і всі підданців, і ті племена приєднували до місцевості Гері — навідавши до окремих скіфської землі, де на бері ріки Гері був царитар скіфських царів.

Яму копали глинобитю десять і дванадцять пелер, аж до білот глини, померлого клади його багату зброєю, особлику сріблом та золотом, парадний одяг, безліч золотих прикрас, серед яких траплялися справжні шедеври, уникальні речі за своєю художньою довершеною, наприклад золота пектораль, алявдана Б. Мооздєвський під час розкопок Товстої Могили, сотні золотих монет, знахідки у золотому кургані Куль-Оба, золоті гребінці у кургані Солотиха чи інші багаті речі з поховання скіфських царів. У могилу клали посуд з напутною їжею, дерев'яні бляди з м'ясом, амфори з вином. Поруч царя клали його наймогутнішу зброю, попереду нього і з задушиччя, щоб воно pestила царя й на тому світі, слуг, раби. Останні поховали в районі єдиного поховання, положених і без речей. Разом з верховними князями — князьство сягало понад десятиліття, а іноді і сотні років — казали йому чіткі заповіди. Як засвідчує Геродот, особи, яких ховали разом із скіфським царем, були не рабами, а війсьноводними скіфами, що прислуговували їм за життя і унікальні бажання слугувати їм і в потойбічному світі.

(Продовження. Початок у номері за 25 травня ц. р.).

Зорі могли накривали дерев'яним накатом і насипали курган. Чим знатнішим був кебичик за життя, тим вищим йому насипали курган. Землю возили адалку (щоб не скупати рельєф назволю поховання), день у день скрипів сотні возів, везучи землю, вивернувши курган. Усе вище і вище. Минув рік, і скіфи знову приходили до могил і справляли криваву трину, під час якої з мертвого померлого приносили п'ядесят молодих воїнів — їх душіли і мертвими розмішували в позі вершників на воїтх конях наколо кургану. Ще досипали землі і розкодились уже назавжди, а віки й тисячоліття над могилами скіфських владик плили та й палили...

СКИФСЬКІ ДАРИ ПЕРСЬКОМУ ЦАРЕВИ

Найбільше Скіфи прославлялися за царя Іандіфара, а з його воно, власне, виплило на історичну арену. Тоді ж про скіфів говорили всі земновидні народи і племена, а про самого Іандіфара складали легенди, співали пісень навіть через століття після тих славетних подій ранньої історії Скіфії.

А сталося ось що. Рок 513-го до нашої ери вигнали перський цар Дарій І, котрий до того не знав поразки, і тепер не тільки він себе, а чому я не наважусь битися з тобою, а я й не роз'ясню: на нас нема ні міст, ні засвоєної землі, тут Іандіфар говорить лише про кочовників. (В. Ч.), за якої ми покаялися в битві з вами зі стріку, аби воно було не так, як не захотіли, а тобто замість дарів землі й волі я пославляю такі дари, які тобто належить одержати: на реліж за те, що ти називаєш себе моїм володарем, ти мені ще полатишися...).

І надіслав скіфи цар персам хоч і символічні, але образливі, пилиж, жмиту, набу і п'ять стріл. Значення дарів було таке: «Якщо ти, перси, не полетиш на небеса, перетворившись на пелер, якщо не сховаєшся у землію подібно до мишки чи не стрибнеш в озеро, перетворившись на жаба, то не повернешся назад бодіт одним стріпшам».

судів, але ті, за винятком сарматів, будини та гелоси, відмовилися допомогти кочовникам — могутня й агресивна Скіфія і для них була загрозою, то для чого ж їм це й допомагати? І тоді царські скіфи на чолі асенародного ополчення під орудою Іандіфара розділили свої сили на три загони, частину майже та худоби відправили разом із скіфами далеко на північ, а самі з трьох напрямків розпочали свою дішну війну з персами. Шістдесят днів водили вони персів за собою. Дарій багчув вишпаленої битви, у якій він без сумніву переміг би кочовників, але ті старано уникали її, дотримувалися тактики партизанських наскоків на окремі загони ворога, заманювали його вліз країни і заклали аж до озера Метидлі і дали на північ. Безперечно атакуючи окремі перські за-

Дарій беззастовно залишив Скіфію. За жодні вишпаленої битви він програв похід. Розгубивши половину свого війська, кинувши на приволозці порожні ослаблені, він жедє врятувався. Скіфи ж переслідували незваніх гостей аж до Лунай і ніхто обесмертлив себе на віки віч.

«ГОВОРІТЬ, ЯК СКИФ»

У царі Гугра було чотири дружини — три скіфські, а одна елітна. Вона й народила Гугру його синів: Савліла та Анахареса. Перший здався воїном, другий — мудрецем, крім батькової мови, знав ще й матерну, елітську. Після смерті батька їхні шляхи розійшлися: Савліл, аж старшого в роді, звабля царем, Анахарес же, більш схильний не до військаника, а до слова мудрого.

помайдрував у Грецію, до тамешних мудреців. Елітський філософ Гілья дивувався, як ясного розуму скіфського царевича аж охоче з ним бесідувати. Це про нього, майбутнього скіфського філософа, розповідали у своїй книзі «Про життя, вчення та висловлювання знаменитих філософів» Діотен Лаертський: «У війсьноводстві своєму він був тупий, що це про нього тільки примовка: «Говорить, як скіф».

В Афінах Анахарес прийшов до будинку Солоні і велів одному з рабів передати, що до господаря завітав Анахарес, що його бачити і стати, як можна, його другом і гостем. Показує так, Солон велів раба передати, що друга, звичайно, заводять у себе на батьківщині. Та Анахарес сказав, що Солон ажрав у себе на батьківщині, то чому б йому і не завестись друга? Вразений його вишпаленістю, Солон вступив його і став йому кращим другом.

Се же, скіф Анахарес, сказав, додась дані Діотен Лаертський, що виноградна лоза приносить і три грона: гроно насолоди, гроно сп'яніння і гроно одра. Це він, Анахарес, коли плав у Гре-

плувати на чотирьох палці од смерті. А на запитання, які кораблі безсмертні, відповів: «Витягнені на берег»...

Коли ж в Афінах одна афінянин почав над ним жартуватися, що він варвар, скіф Анахарес відповів:

«Нажеш, що мені є ганьба моя скіфська витівка? А ти — ганьба своєї витівки».

І коли його запитали, що хороше в людях, а що погане і добре водночас, відповів спокійно його відповість: «Якщо ти, хлопче, за молодих літ не можеш внести туди вина, то в старості тоді доведеться носити воду».

А ще любив Анахарес з віном бездумно і гарне вино. Тільки йому воно було, що греки розбавляли вино водою.

Вино слави своїм змеделю — прудкоюм конем, — казав він. — Ви ж розбавляєте вино водою, унаєте прудкоюм коня, а натомище осидлуете лінійною вола.

І навчив греків пити нерозбавляючи вино, і греки відлучили з нього смак. І казали:

«Якщо ти, хлопче, за молодих літ не можеш внести туди вина, то в старості тоді доведеться носити воду».

А ще любив Анахарес з віном бездумно і гарне вино. Тільки йому воно було, що греки розбавляли вино водою.

Вино слави своїм змеделю — прудкоюм конем, — казав він. — Ви ж розбавляєте вино водою, унаєте прудкоюм коня, а натомище осидлуете лінійною вола.

І навчив греків пити нерозбавляючи вино, і греки відлучили з нього смак. І казали:

«Якщо ти, хлопче, за молодих літ не можеш внести туди вина, то в старості тоді доведеться носити воду».

за винятком
та гелонів,
магатні ко-
тня й агре-
них була
чого ж їй
І тоді цар-
всенарод-
під орудою
свої сні-
частину
відправили
далеко на
напря-
свою дівку
Шістдесят
персів за-
багнув вирі-
який він без
кочовиків,
уникали її,
партії пар-
жів на окре-
заманова-
раїни і заве-
тегіди і да-
Безперервно
перські за-

Дарій безславно залишив
Скіфію. Без жодної вирі-
шальної битви він програв
похід. Розгубивши половину
свого війська, кинувши на
призволяще поранених і
ослаблених, він ледве вряту-
вався. Скіфи ж переслідува-
ли незваних гостей аж за Ду-
най і цим обезсмертили себе
на віки вічні.

«ГОВОРІТЬ, ЯК СКИФ»

У царя Гнура було чотири
дружини — три скіф'янки, а
одна еллінка. Вона й народи-
ла Гнуру двох синів: Савлія
та Анахарсіса. Перший вдав-
ся воїном, другий — мудре-
цем, крім батькової мови,
знав ще й материну, еллінсь-
ку. Після смерті батька їх-
ні шляхи розійшлися: Сав-
лія, як старшого в роді, ви-
брали царем, Анахарсіс же,
більш схильний не до меч-
акинака, а до слова мудрого,

цію на кораблі та дізнав-
шись, що товщина корабель-
них дощок чотири пальці, за-
уважив, що корабельники

— Цей скіф — мудрий чо-
ловік. Аку вип'ємо ще під
скіфа... нерозбавленого...

Звідтоді греки, колн пили,
то казали один одному:

— Підскіф ще... — себто
долий нерозбавленого вина.

Царю Крезу Анахарсіс так
писав: «Я приїхав в еллісь-
ку землю, щоб навчитися чу-
жим звичаям, золота мені не
треба, досить мені поверну-
тися у Скіфію, ставши кра-
щим, аніж я був».

Анахарсіс повернувся в
рідну Скіфію прославленим
мудрецем, але був убитий
рідним братом Савлієм за те,
що він, Анахарсіс, молився
чужим богам і посмів прино-
сити їм жертву. З точки зо-
ру скіфів це було коштун-
вом. І дарма Анахарсіс за-
певняв свого брата-царя:

— Всі ми діти однієї зем-
лі, хоч скіф, хоч елліс, і
треба і в мій друж-

Шанували й препильно
оберігали ольвіополіти свого
знаменитого гостя-степовника,
котрий так тягнувся до їх-
ньої культури. Але давно ві-
домо: немає такої таємниці,
котра б згодом не стала ві-
домою. Дізналися скіфи, чим
займається їхній цар в грець-
кому місті. Навіть побачили,
як він, в елліському вбран-
ні, вистрибує у веселому вак-
хічному танку. Неймовірна
чутка, що їхній цар таємно
молившись чужим богам, під-
няла на ноги Скіфію. Скілу
довелося втікати за Істр до
фракійців. Царем було вибра-
но брата Скіла Октамасада.
Він поклявся будь-що спій-
мати і смертю покарати від-
ступника, як свого часу Сав-
лія покарав брата свого Ана-
харсіса. Аби уникнути війни
зі скіфами, фракійці вдали
скіфам їхнього збіглого ца-
ря.

«Октамасад, — пише у

македонці, — їхній цар не
чистить свого коня, бо має
багато конюхів».

Я теж маю багато ко-
нюхів. — відповів Атей,
чистячи свого коня (це він
завжди робив, колн хотів зо-
середитися, щоб обрати єди-
но правильне рішення). —
Багато-багато конюхів маю...

Найбільшою своєю могут-
ності Скіфія досягла в IV
ст. до н. е. за царя Атея,
котрий об'єднав під своєю
владдою всі скіфські племена
і став на десятиліття й деся-
тиліття жнвим богом для
них. Йому ніхто не зважу-
вався перечити, його слуха-
ли і шанобливо називали
Батьком. Тільки за Атея
Скіфія з політичного об'єд-
нання племен нарешті пере-
творилася в державу, з
якою вже рахувалися і яка
на повний голос заявила про
себе в тодішньому світі. І
тому скіфів боялися й осте-

ним царем і
й фізично ду-
людною, скі-
жнелем, ві-
ся, був безме-
в'я невнечер-
він більш як
і прославився
го попередня
Ідакфірс міг
ним у славі.
Атей був о-
декого, як, н-
ків, та макед-
куватим. Сам
цар. Це ж
страшенко ди-
рювало, що
ши гру їхнє-
флейтста і см-
пів до скіфів
важко: «Доб-
і флейта у
все ж я відді-
твоя дудці, а
коня».

Атей любив
усе, але любив

Історія скіфів

Іх, скіфи
сидівали і
себе Дарія
себе криниці
випаливали
гарячих
голодом і
анням, га-
за степовим
були безпо-
безплідних
скіфів втра-
і його бо-
чував: без
перемогла

помайднував у Грецію, до
тамтешніх мудреців. Еллісь-
кі філософи тільки дивували-
ся ясному розуму скіфського
царевича й охоче з ним бесі-
дували. Це про нього, манд-
рівного скіфського філософа,
розповідає у своїй книзі
«Про життя, вчення та вис-
ловлювання знаменитих фі-
лософів» Діоген Лаертський:
«У вількомовстві своєму він
був такий, що це про нього
пішла примовка: «Говорить,
як скіф».

відчай, зми-
днію, Дарій
Ідакфірса з
розпочати
битву, або
обшир і під-
землею та
зникати пер-
що відповів

В Афінах Анахарсіс прий-
шов до будинку Солона і ве-
лів одному з рабів передати,
що до господаря завітав Ана-
харсіс, щоб його бачити і
стати, як можна, його дру-
гом і гостем. Почувши таке,
Солон велів рабу передати,
що друзів, звичайно, заво-
дять у себе на батьківщині.
Та Анахарсіс сказав, що Со-
лон якраз у себе на батьків-
щині, то чому б йому і не
завестись друга? Вражений йо-
го внахилдівистю, Солон
впустив його і став йому кра-
щим другом.

який я: і
втікав я зі
з людей.
від тебе... а
оса битися з
роз'ясню: у
ні засіяної
Ірса говорить
в. В. Ч.),
завалилися
страху, аби
хотіли й
поборемося,
кочеться... А
в землі й
такі дари, які
держати: на-
ти називаєш
царем, ти мо-
ся...».

Це він, скіф Анахарсіс,
сказав, додає далі Діоген
Лаертський, що виноградна
лоза приносить три грона:
гроно насолоди, гроно сп'я-
ніння і гроно огиди. Це він,
Анахарсіс, колн плив у Гре-

пливають на чотири пальці од-
смерті. А на запитання, які
кораблі безпечніші, відповів:
«Витягнені на берег»...

Коли ж в Афінах один
афінянин почав над ним на-
сміхатися, що він варвар,
скіф Анахарсіс відповів:

— Квжеш, що мені є гань-
ба моя скіфська вітчизна? А
ти — ганьба своєї вітчизни.

І колн його запитали, що
хороше в людині, а що погане
і добре водночас, відпо-
вів: «Язик». А якось один
афінянин — юний, але з тих,
хто вже нахилив глушину
вино, почав його з п'яних
очей ображати, Анахарсіс
спокійно йому відповів:

— Якщо ти, хлопче, за
молодих літ не можеш винес-
ти вина, то в старості тобі
доведеться носити воду.

А ще любив Анахарсіс за
ясною бесідою і гарне вино.
Тільки дивно йому було, що
греки розбавляють вино во-
дою.

— Вино славне своїм хме-
лем — прудконогим конем,
— казав він. — Ви ж розбав-
ляєте вино водою, убиваєте
прудкононого коня, а нато-
мість осідлуєте лінного во-
ла.

І навчив греків пити нероз-
бавлене вино, і греки відчувли
в ньому смак. І казали:

бі, кохатися в муд- слові і
дякувати богам, чні б вони не
були, за життя і добро.

Дарма Савлія послав йому
в груди смертельну стрілу.

НОВА ІСТОРІЯ 2500 РОКІВ

Схожа історія трапилася
на початку V століття до н. е.
в сім'ї скіфського царя
Аріапейта. Першою його
дружиною теж була еллінка.
Сина свого, скіфського царе-
вича Скіла, вона виховала
швидше елліном, аніж скі-
фом. Він блискуче оволодів
матеріною мовою, добре знав
звичай греків, схилився пе-
ред їхньою високою культу-
рою. Ставши після загибелі
батька царем Скіфії, зхотю-
чн Скілом, царський двором
і зв'язи переді більше
жив у грецькому місті Оль-
вії, де мав навіть свій палац
з біломармуровими колона-
ми. Кожного разу, прибувши
до Ольвії, Скіл залишав свій
почет і військо під мурами,
а до міста йшов сам. І відра-
зу ж за ним зачинялася місь-
ка брама — доки Скіл гос-
тував в елліні, жоден скіф
не міг проникнути в місто.

Щоб ніхто з кочовиків не
побачив був, як їхній цар,
перевдягшись у все елліське
(вже це скіфи вважали
злочиним) приносив жертви
античним богам, веселився,
гуляв, пив вино, бесідував з
мудрецами, читав вірші, од-
не слово, тримався як справ-
жній елліс. Була в нього в
Ольвії кохана — молода,
гнучкотіла й зваблива еллі-
нка. Обіймаючи скіфського
царя (вдома, у Скіфії, в
нього була жона скіф'янка),
теж молодого і гарного, вона
ольвіополітка шепотіла йому
ради з вірша грецької пое-
теси Саффо:

Кіннота одним, а іншим —
піхота,

Струнних кораблів ряди —
третім...

Шодо мене, то на чорній
землі найкращий

Тільки коханий...

своїй «Історії» Геродот, —
велів відразу ж відрубати
голову Скілу». Далі батько
історії пише: «Так міцно скі-
фи тримаються своїх звн-
чав і такий суворий карі во-
ни піддають тих, хто запо-
чує чуже».

Всесі не були впевнені в
достовірності цієї оповідки
Геродота, як і взагалі в са-
мому існуванні Скіла. Надто
вона... романтична, як би ми
сказали. Чн не міф це, бува?
Не легенда?

І ось у тих місцях, де, за
свідченням Геродота, пере-
хрещувався у фракійців Скіл
(тепер румунська Добруджа),
археологи знайшли золотий
перстень, на якому був ма-
люнок: скіфський цар отри-
мує символи влади від скіф-
ської матері-богині, котра
сидить на троні і тримає в
руках «всесидяче» дзерка-
ло. А біля скіфа, котрий
схилив голову перед благо-
ловенням богині, виکارбува-
но: «СКІЛ».

І ясно стало: Скіл — не
міф і не легенда. Геродоту
треба вірити. Дві тисячі п'ят-
сот років пролежав перстень
Скіла в землі і не загубився.
Воїстину мав рацію один з
тих, хто писав про цю зна-
хідку: «Дивна наука архео-
логія. Ії ювним чим старіші,
тим цікавіші».

«ЩОБ МОЇ КОБИЛИЦІ НЕ ПИЛИ ВАШОЇ ВОДИ»

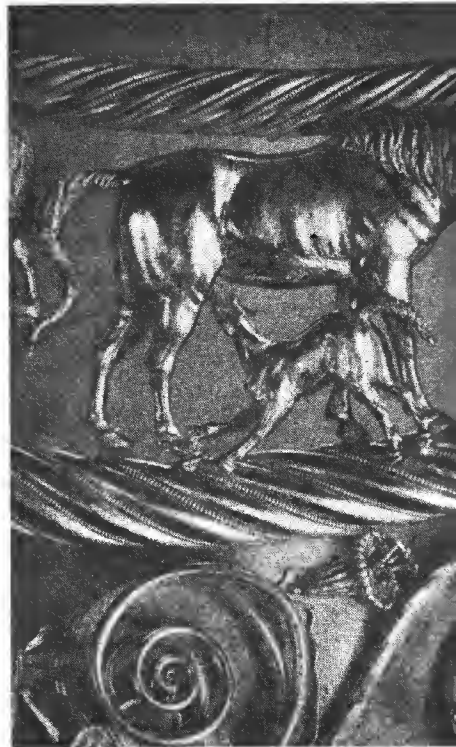
Атей шматком повсті чист-
тив коня — старанно і вмі-
ло. Навіть із задоволенням.
Це страшенно здивувало по-
сланиців македонського царя.
Ні, їх здивувало не те, що
Атей чистив коня, — скіфи
люблять коней чи не дужче
за своїх жінок і пестять їх,
як дітей, — а те, що Атей
був скіфським царем. Сла-
ветним, знайним у світах і мо-
гутнім царем.

І сам... сам чистив свого
коня!

Атей тим часом поспитав
македонців:

— А ваш цар чистить сво-
го коня?

— Ні, — відповіли вражені

рігалися. А остерігаючись,
слухали їх. Прйнаймні нама-
галися не драгувати, аби не
накликати на себе ж біду.
Коли Візантій — давньо-
грецьке місто-поліс на євро-
пейському березі Босфору, в
майбутньому столиці Східної
Римської імперії Константи-
нополі, — спробував було
зашкодити торговим інтере-
сам скіфів, то Атей надіслав
візантіяцям коротенького
листа:

«Цар Скіфів Атей народу
візантіяців.

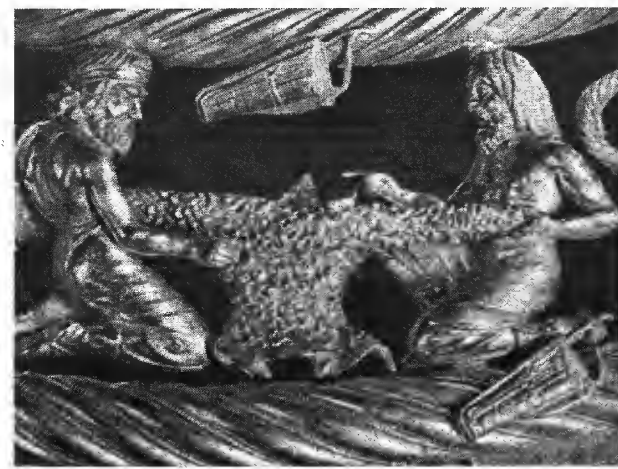
Не шкодьте моїм прибут-
кам, щоб мої кобиллиці не
пили вашої води».

І цього було досить. Ві-
зантіяці більше не прищем-
лювали інтереси Атея. Бо
знали: Атей може кинути
летючу кінноту аж до Бо-
спора Фракійського і ніхто
його не зупинить...

Атей був не тільки видат-

вдітні за ні-
недалекого п-
сам, з допомо-
греків, навіть
монету поча-
бо яка ж де-
монети. У сі-
десять років
див у бій сво-
ну свою кінн-
рони не зна-
фи вірили,
їхнього царя
тому він віч-
вічна і Скіф

Ця віра де-
наївним і за-
фам. Як ч-
Атей не волі-
ні Скіфія не
Наприкінці
Атей, забав-
свої володін-
ювався з фра-
царем Філіп-
Олександра

ПОМ'ЯНЕМО БЕЗНЕВІННО УБІЄННИХ

До війни ці місця називали «землю НКВС». У 1936 1940 роках тут розстрілювали і катували людей. Звичайно, як «ворогів народу». Тепер ми достеменно знаємо, що якісьні порогамі війна не була. У більшості своїй — це прості робітники і селяни. Нині, напевні, ми знаємо і місія масових похоронів жертв сталінських репресій. Саме Вінницю судилося стати одним з перших міст на Україні, де вони виявлені. Недавно тут побував Патріарх Київський та всієї України Мстислав і провів поминальну панахиду.

Слова Патріарха, звернені до багатолюдного натовпу людей у Вінницю, були сповнені болем і огорданям.

Вклонитися безне-

винно убієнних з'їхалися запрошені Вінницьким обласним товариством «Меморіал» Вінницького громадського УАПЦ люди не тільки з області, а й з інших міст України.

Сьогодні місце поховань позначено пам'ятним знаком, а воєни тут підлягають відкрити Меморіал пам'яті репресованих, робота над проектом якого вже почалася.

Люділка КАРОЄВА, директор Вінницького ірразекачого музею.

НА ЗНІМКАХ: поминальну панахиду править Патріарх Київський та всієї України Мстислав.

Фото
Валентина ХОМЛАКА.

ЩО ТАКЕ ХРИСТІЯНСЬКА МОЛИТВА?

Катехізмна школа

Що більшість з нас знає про молитву? Що люди ходять до церкви молитися Богу? Давідичіні сказати, що треба арації, уаечері та перед обідом читати спеціальні молитви. Люди вірують, але неосвічені, додають ще щось про таїства.

Але ж потім людина до Бога найбільше виявляється у молитві. Той, хто молиться, звертається до Бога розумом, серцем і всіма своїми силами і засереджує їх лише на Ньому одному. Він відкладає од себе усі думки про види-мі і невдачі предметів і навіть абстрактні думки.

Оскільки Господь є найвищим і найсвятішим од усього, то ясно, що той, хто молиться, сходяться до Нього своєю душею і сприймаючи волю Нього створюючи і приїдні перед Нього лицем, не може не проявляти почуття особливого благоговіння і трепету перед Ним. Коли

вістатне це почуття, то нема і молитви. Без благоговіння молитва стає нещепним зухвальством перед Богом. А надбавляється до Нього з благоговінням і підписи до Нього розум і серце, людина вступає з Ним у таємничу безпосередню бесіду.

Коли душа остаточно зійде до Бога, то молитва приїняється, поступаючись місцем любові Божій. Так остаточно досягається мета молитви. Таким чином, за своєю суттю молитва є таємницею спілкування з Богом з людиною.

У преподобного Єфрема Сиріяна ми знаходимо таку молитву до Бога: «Прійми молитву нашу, Господи, і даруй нам Себе Самого, у Тобі живемо ми, Тобою володіємо замість усього іншого». Звичайно, досягають

цього лише ті, котрі поєднують молитву з повним дотриманням усіх християнських чеснот. Лише такою молитва стає уже не просто молитвою, а певним морально-психічним станом людини.

За загальноприйнятими значенням християнська молитва здійснюється у душі та істні. Під духом тут розуміється, що під час молитви недопустимо думати про щось інше, або відволікатися. А під істною — справжня, вільна од усіх засвоєних віра і внутрішнє почуття людного з Богом. Вітні, людина може просити у Бога цієї віри, і почуття, коли вона це не повністю утвердилася. Адже Господь сказав: «Нотрий з вас, чоловік, мавши свою освіту і загубивши, одну з них, не поїне в пустелі ти дів'янос-

та й дів'яні, та й не підешукати загубленої, аж поки не знайдеш її. А знайдеш, іде на ринку свої та радіє. І приївною, скільки ми друзів і сусідів, та й каже до них: «Радійте зі мною, а бо я знайшов і втратив одну загублену». Говорю вам, що так само на небі радітимуть більш за одного грішника, що кається, аніж за дев'яносто і дів'янох праведників, що не потребують покаяння!»

Або яка жінка, що має десять драхм, коли загубить драхму одну, не засвічує свічка, і не мете хаті, і не шукає уважно, де вона не знайде? А знайшовши, кличе приятелів та сусідів та каже: «Радійте зі мною, бо знайшла я загублену драхму!» Так само, хату, з радість буває в Божих Ангелах за одного грішника, який кається». (Лук. 15, 4—10).

Ірина ЖИЛЕНКО.

БЕЗ
БЛАГОГОВІННЯ
МОЛІТВА СТАЄ
НЕПРОЩЕННЯМ
ЗУХВАЛЬСТВОМ
ПЕРЕД БОГОМ.
А НАБЛІЗНІВ-
ШИСЬ ДО НЬОГО
З БЛАГО-
ГОВІННЯМ
І ПІДНІСНИ
ДО НЬОГО
РОЗУМ І СЕРЦЕ,
ЛЮДНА
ВСТУПАЄ З НИМ
У ТАЄМНИЧУ
БЕЗПОСЕРЕДНЮ
БЕСІДУ.

КАІН І АВЕЛЬ

Дитяча Біблія

Після вигнання з раю в Ада-ме і Єви народилися два сини — Каїн і Авеель. Каїн був недобрим серцем і слухав сатану. Авеель любив добро, хоча і був людяною грішником. Бог дав йому в серце Духа Святого, тому Авеель любив Бога. Авеель сумував серцем за свої гріхи і прохав у Бога прощення; Бог, побачивши його каяття, прощав йому гріхи його.

Каїн і Авеель, подібно до свого батька Адама, здобували лібі свій в поті кола свого. Каїн обробляв землю, садив дерева, мав жінку, Авеель пас вівців, він був ласуток.

Бог не приходив тепер і не розмовляв так часто з людьми, як це робив у раю, але інколи Він так говорив з людьми і дозволяв їм звертатися до Нього в молитві. Бог Божав, щоб люди завжди пам'ятали, що Син Господній Ісус обіцяє помертв за них, тому він давав їм можливість про це нагадувати. Він звелів їм робити жертвоприношення, а на жертвоприношеннях являти чин козана, а потім спалювати його. Це означало «приносити жертву». Бог хотів, щоб, приносячи жертву, люди думали про те, що приїде такий час, коли Син його буде страждати за гріхи наші.

Авеель приносив завжди ягн-ягн, і таким чином задовував обіцянку Божу; Бог приїхливо ставився до Авееля і його жертвоприношення. Каїн не слухався Бога і приніс одного разу в жертву плоди землі ягняти. Господь розгнівався на Каїна і не прийняв жертви його. Загарячи братом своєму, якого любив Бог, Каїн зневадив Авееля.

Господь сказав Каїнові: «Чому ти засмутився? Якщо ти будеш любити Мене і служити Мені, Я буду приїхливо до тебе, і якщо ти не будеш слухатися Мене, Я змушений буду покарати тебе». Але Каїн і делі волею діл помисли у своєму серці і ось що, нерозуміючи, він зробив. Одного разу, коли обидва брати були на полі, Каїн підняв ия Аве-

ля і бив його. Кров Авееля зачарованіа землею. Він став першою людяною, яка померла на землі.

Незабаром Каїн почув голос Божий, який кликав його. Бог промовляв: «Де Авеель, брат твій?» — «Не знаю», відповів злий Каїн, «хвіа я сторож братові своєму?».

«Я бачив на землі проливу крові», крив, кров брата твого, — сказав Бог. — Нині ти проклятий від землі. Ти повинен залишити дім батьків твого і матері твої, і збратися бездомним мандрівником на землі.

І лише Каїн до делького криво і збудував там дитину для себе і своїх дітей. Вони жили нечестям, ставши синами диявола.

Так зазнали горі і втратили одностиню обох синів Адама. Ева, як вони ливинні були людськими Авееля, ховаючи його! Але це сильніша вони повинні були плакати, роздумуючи над злобою Каїна.

Навіщо вони з'їли запропонований сатаною піліл? Якби вони не з'їли його, вони ніколи не втратили б блаженства. Каїн не став би злим і не вбив би свого брата Авееля. Але Бог змушував над Адамом і Євою і делі їм, не синами, який лід вливом Духа Святого; був вірний Божий ієдіс йому Сиф. Діти Сифа Божияся Бог і Бог любив їх, незважаючи своїм дітями.

(Делі буде)

Наше інтер'ю

ПЕРШ, НИЖ ПРОЛУНАЄ ПОСТРІЛ

Нещодавно відбувся XII з'їзд Українського товариства мисливців та рибалок. Проголошено й резолюцію. Головою президії Республіканської Ради Українського товариства мисливців і рибалок обрано Миколу Коржика. З ним зустрівся наш кореспондент.

Кор. — Миколо Опанасовичу, що засідання XII з'їзду Українського товариства мисливців та рибалок, які основні підсумки роботи за останні п'ять років?

М. К. — Перш за все необхідно зазначити, що з'їзди і передували досить великій і напруженій роботі районних, місцевих, обласних організацій. Вони ввели свої делегати, тому представництво на з'їзді було всебічним і ризкоманітним. Що ж до основних підсумків, то з'їзд засвідчив, що центр роботи сьогодні перемістився до периферії організації. Саме воно, периферія організації, повинна вирішувати, як і як виконувати роботу в угодях, як господарство, щоб віддача була ефективнішою. Ми підняли сьогодні роль периферії організації як господарства угод, тому хто не має права без її дозволу йти в угоді і полювати. Сполученість, це було надзвичайно і в новому Статуті товариства.

Кор. — У багатьох наших читачів і я серед громадян відчуваю думку, що мисливство лише стріляти і нищити живу природу.

М. К. — Це зовсім не так. Перш ніж пролунає постріл, треба точно знати, як погосліля тієї чи іншої дичини на даній території. Для цього проводиться таксація, тобто проводиться пошуки. При цьому враховуються, скільки потрібно заличити на моточне погосліля, або на розплід, простіше кажучи. Вакцина і наявність кормової бази. Якщо кількість звірів перевищує можливість природи прогодувати її, то це не на користь ні флорі, ні фауні. Крім цього, я повинен підкреслити, що товариство працює по відтворенню звірів і птахів значно більше, ніж відстрілює. Про це свід

чать і цифри зростання кількості дичини в республіці. В угодях товариства на 25-40 відсотків збільшилось погосліля лосів, кабанів, оленів, козулів, зайчаків. Не слід забувати, що членів товариства охороняють «свої» угоді від браконьєрів і зацікавлені, щоб відбувалися моточне погосліля.

Кор. — Як ж основні зміни будуть в новому Статуті товариства?

М. К. — Не вам розказувати, значно подорожувало, отримувало і природоохоронні заходи. Тому, очевидно, у кілька разів зростає і сума вступних та членських внесків товариства мисливців і рибалок. Ну і з'являються інші заклади Статуту щодо прав та обов'язків первинних організацій, буде відтерміновано взаємодію між місцевих та обласних організацій на основі взаємодії, взаємодопомоги та взаєморозуміння.

Кор. — Чи розуміювалося на з'їзді питання про забезпечення мисливців та рибалок необхідними спорядженнями, набоями, одягом?

М. К. — Це дуже болюче питання і воно гостро поставало на з'їзді. Поручені зв'язки з Росією та й деякими іншими республіками з питань постачання нас, наприклад, декотрих видів набоїв та іншого спорядження. Тому ми пішли шляхом створення цих набоїв на виготовлення цих набоїв в нашій республіці, і, думаю, незалежно, що проблему буде вирішено. Складніше з одягом — немає хорошого матеріалу. Працюємо й над вирішенням багатьох інших проблем.

Кор. — Спасибі за інтер'ю.

Бесіду зі
Ігор КАБЛАК.

СПОДІВАННЯ ВИПРАВДАЛИСЯ

Нещодавно в нашій тематичній сторінці ми побачили лист з успішного одиноким представників поринок в республіці — Мартину. Ці побачення були пов'язані з підмогою команді мисливців, службовців та декоративних собак України до Москви на першу Всесоюзну виставку собак усіх порід. На виставку приїжджали за правилами ФІЦ (міжнародної міжкласової організації). По всіх мисливських породах собак експонували були представники зарубіжних країн: Німеччини, Бельгії, Швеції, Франції та інших країн. Виставлялися і

найкращі собаки з-за кордоку.

Мартин виправдав наші сподівання: експерт із Швеції став тривалою процедури всебічної оцінки присудив Мартину і місце та велику золоту медаль. На цьому виставці від нього не закінчили: собака був допущений до наступного туру виставки «Бенеш» в Швеції. Де завоював титули «Найкращий представник породи» та «Переможець виставки». Крім медалі і двох розеток хазяїн Мартин був удостоєний спеціальний призу фірми «Роял Кані» (Фінляндія) — азербайджанського спонсора виставки.

Фото Михайла САЧКА.

Якщо пошастить ЮШКА РИБАЛЬСЬКА (ПОДВІЙНА)

В умовах переходу до ринкової економіки рибальство перестає бути лише хобі, особливо коли рибалка-любитель несе. Одне, якщо ви впливаєте з кілограм риб, вивайте, що юшка буде на славу. А для цього треба:

кілограм свіжої риби, два-три лаврові листочки, меланий чорний та червоний солодкий перець за смаком, сіль.

Вибрану для юшки велику рибу чистять, а з дрібної вивають лише кутроці. Дали всю рибу ретельно мити. Дрібну рибу рижуть на шматочки й опускають в марлеву мішечку в казанок, де буде варитися юшка. Никтять 30 хвилин, потім мішечку віджимають і дрібну рибу викладають. Велику рибу розрізають на крупні шматки і відварюють уже без мішечки. У кінці солить, додають лавровий лист, перець. Дати ще раз закипяти.

Вільне киянське спеціаліст додавати не треба, щоб не зіпсувати натуральний смак справжньої рибальської юшки.

На конкурс: пригода

КАРАСИК

Купила, кось, мати живої риби: була велика й маленька. Принесли додому, поклали в мішку з водою й почала чистити. Замітно, не разувала, скільки її там, тому я не помітила, що одна риба вискочила. І тільки вночі, коли почала незрозуміла ляснянина на кухні, вирішила тут же подивитися, що там соїлось. А вийшло так, що маленької карасик вискочивши з мішки, потрапив на вогу ганчірку під стільцем і неадекватно зліз. Цього виявлення достатньо, щоб на потрапити до компанії чималих. В'ягноруду йому було збережено життя, правда, вже — а тріпотіти одинок.

Минуло дня зо три, коли ми приймали продавця стару матір з онуками. Історія з карасем схилювала нас, і вирі-

шили ми його відпустити на волю, в річку стією. Була сама субота, і ми прискорили здійснення нашого бажання. На озери, в Сватовині, з пристої сторони від Києва, людей в цей час було ще не дуже багато. Та і біда для цього потрібна жидка. Мисливська потрібна галасу. Вибрали місце, поліз я з банкою у воду. Потягнувши притопте її, карасик бігав по колу, мабуть, зник до навали. Вийня посудину з-під нього — те ж саме. Навіть не чут воли! І тут, німа у відпоях на нас злетів карасик перестав крутитися — стрепенувся і кинувся на велику воду.

Щастя тобі, неборако! Знай мисли!

Семен ЛАВРЕНЧУК.
Київ.

За п'ять останніх років у республіці затримано майже 30 тисяч браконьєрів. Вони сплатили 1 мільйон 145 тисяч карбованців штрафів. Вилучено понад 24 тисячі рибниць, вилучено з членів товариства УІАР понад 20 тисяч чоловіків.

Вийшов у світ перший номер газети «Удаче», засновник її — Республіканська Рада Українського товариства мисливців і рибалок. Тираж поки що невеликий, близько 20 тисяч. Вартість одного примірника — 50 копійок. Газету можна придбати в магазинах УІАР.

У паранервній організації автомобіля № 7 Білоцерківського району Київської області кожен з 45 членів колективу відпрацював в угодях минулого року в середньому 80 днів. Майже на триста тисяч генерів розчищено ділянки, посаджено 1500 дерев, встановлено 9 голівників для звірів, збудовано кормосховища, реконструйовано й зареабілітовано 3 ставки.

За останні п'ять років вирощено й випущено в природу 550 тисяч мисливських птахів, серед них більш як 300 тисяч фазанів.

За грубі порушення правил таксії (облік) та роботи з охорони спеціалістів Житомирського, Сумського та Черкаського виробничих об'єднань.

У трудових колективах Українського товариства мисливців і рибалок працює майже 4000 штатних працівників.

Василь КАВА,
Фот.
Микола
КОЗЛОВСЬКИЙ.

ЩО Ж БУДЕ З ХОКЕЙНИМ РЕЗЕРВОМ?..

У Києві відбулося вилізне засідання юнацького комітету Федерації хокею СРСР, яке зборило представників із 63 шкіл з усіх кутків країни.

Були підбиті підсумки сезону, затверджені результати змагань. Але головиним питанням стало фінансове. Як вижити, як утриматися хоча б на плаву? Це викривало неспокої сьогодні тих людей, які займаються дитячим спортом. Не винятком, зрозуміло, і хокеїсти. Топик дитячо-юнацької спортивної школи в Радеському Союзі тримався за рахунок коштів держави. А от перспектива — приватизація. Нерівничу професіоналів країни заявляло: що в наступному року спорт узагалі, і дитячий зокрема, воно як фінансуватиметься. А ті кошти, що виділяються тепер, будуть передані пекінокерам, іккаїдам, малолітнім.

Що ж, таким людям і сам Бог воля допомагати. Але тут виходить маленька неуважливість: благодійництво робиться за рахунок... дітей. Чи справедливо це? Відтак, сотні тисяч підлітків будуть позбавлені улюбленого заняття, не матимуть можливості зростати здоровими і дужими.

Проблема зблизька

ми. Одне слово, їх вивекуть на аукціон.

Ось на що болочку тему й велось найбільше розмов на тієї кийській нараді нерівничих дитячого хокею. То де ж брати гроші, щоб школи не припинили існування? Представники Саратова вважають, що необхідно їх самим заробити. Сьогодні, створюючи спільні підприємства. У місті на Волзі при хокейному дитячому закладі таке вже працює: випускає спортивну та інвентар. Але й там проблем чимало. Бракує устаткування, сировини. У У Мінську вважають, що виділяти кошти школам мають клуби. Приміром, підготували гравця до юнацької збірної СРСР — плати за це дитячому закладу, який виховав цього хокеїста. Або передали юнака до команди майстрів — теж має бути компенсація. Але в тому ж мінському «Динамо» не заохили платити за адміністративні витрати місцевої школи. Тоді дирекція СДЮШОР заклопоталася з ЦСКА і віддала свого хокеїста цьому клубові, який заплатив 18 тисяч

рублів за нього. Що ж, і такий шлях існує. Можливо, тепер у динамічному колективі Мінська школяристануться до своїх юнаків-збірок. А головне — будуть щедрішими, коли розмова вестиметься на економічній темі.

Ну, а що ж у СДЮШОР «Соки» (Київ), яка справедливо вважається чи не найсильнішою в країні?

— Становище у нас дуже важке, — ділиться зі мною директор закладу, заслужений тренер України Валентин Уткін. — Надеямося на Бога і доброту. Скажімо, якдишло нам міське газове управління лези кошти, завдяки яким наші діти мають лід у гравці. Не можу говорити, що кам не допомагають, зовсім. Ми підтримуємо НТТМ авіації, промисловий кооператив «Монтажчик», кооператив «Ромашка», республіканський будинок моделей шкіроталентерейних виробів Міністерства легкої промисловості УРСР, кооператив по виробництву товарів народного споживання «Новинка». Чималі внески роблять і

батьки. Але все це джерела, зрозуміло, тимчасові.

— А що ж дорослий «Соки»? Адже він тепер складає майже повністю з наших вихованців. До того ж, двоє з них — Дмитро Христин і Олександр Годінок — виступають в НХЛ, за що кийський клуб дістає чималі суми валютною...

— Ми готові резерв для «Соколів» і не маємо головної мети. Але ми добре усвідомлюємо, що й команди майстрів поки перебуває у важкому стані. І у нас безліч проблем. Тому ставати в пошу і вимагати щось — просто нечесно. Тому і сподіваємося лише на допомогу добрих людей. Але про одне вже можу сказати сьогодні. До інших годин часу ми чотири команди виступали в чемпіонатах СРСР щороку. Тепер доведеться ухилившись і надіслати на всесоюзну арену лише один колектив...

Ось на такий моменті ноті завершення нашої розмови. Залишається вжити в те, що знайдується спонсори. Так і хочеться їм сказати: «Люди, у нас ніс є діти або онуки. Допоможіть їм зцілитися».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Про це говорити

ЯКІ Ж НАМІРИ СЕРГІЯ БУБКА?

Про те, що знаменитий стрибун з Донецька збирається укласти контракт з одним із зарубіжних клубів і наші журналісти, говорять як тільки в його рідному місті. Сміли про це розмовляти з Сергієм Бубкою

— Чутки сильно перебільшені, — сказав він. — Хоча, зізнаюсь, була пропозиція з одного берлінського клубу. Але то тільки пропозиція... Нічого поки певного. А зтім, навіть якщо контракт буде підписано, парнідиждати за народом на помашини не збираюсь, скоріше за все працювати в клубі наїздином.

Тепер поговоримо про спорт. Бувши срібний рекорд злітцяч Дюма Угавери імунного сполітти бун астеніонина

за допомогою безбубкової жердини. Міншій стрибунки міншій і ни бичник такого інвентарі. А що сьогодні наліє собою ваш виробничий інструменті? Адже відомо, що як є одижи і «виробничий» інструменті інструція жердини.

— Стрибун з жердиною змарианської фірми «Спірт». Допомогає у розроблюваччюнах спертале з шведської фірми «Нордін». Справа це далеко на просте: тут аквірнор дужа багато параметрів.

Роботе по досконалому цілі величюю складової парного буд-внього спортивного триває.

— Що цю допомогне вам піднімити єсє ннше: методику, способи стрибка як традиції власної школи?

— Наша команда завжди встроєна на перименту. Особливу увагу приділяємо фізичній підготовці, техніці стрибка, швидкості розбігу. Ми були б мої товариші стрибачами з жердиною, більшість з них зідійсно поучається б не спринтерській дистанції бігу. А азегалі кожний спортсмен — і з США, і у Франції, і в Швеції, — досконало несапперид сій стіль. Важнаєа перамога, важнаєа висота.

...Коли кілька років тому в Парижі Сергію Бубці вручили золотий Кубок, фанати відзначили, що аквірубація не при зображенні спортсмена у стрибку з жердиною засієні характерне для кожного змагання. Там стрибун, що не знається, відмашається на висоту, «вганяється» в неї. А Сергій ширяє на висоту. На джеремо ж місцям газети не зазали його перименту польотом над Парижем. Ось шанде шамоційні, сую зовнішні, а не технічні пояснення методу стрибка олімпійського чемпіона і багаторазового рекордсмена світу.

— Чи є у нас надійні тіллі? — Звичайно. Це в першу чергу моє сім'я, мій дім, мій рідний Домак. Машина є багаторазовою будинок. Друж з сусідою — артистом балету Вадимом Писаревим. Взегалі моя родина добрі забезпечена. Маю два автомобілі — «Волгу» та іноземної марки. Дружина Лілія готує юнак їзасток. Ані аквірубація доас сннчюкіз — Сергія та Віталія Шкода, що бачує з цим найріднішим людям дуже рідко...

Усваєлений український спортсмен перебуває тепер в добрій спортивній формі. Міє про нові досягнення. Адреса його найбільшого аступу — міжнародні змагання в Братиславі.

С. СЛВЧЕНКО, м. СТОЛЯРОВ, кореспондент Українформу.

НА ЗІМНІ: дин номного спржежного шануальніа спорту автогора Сергій Бубн — чудовий подарунок.

Фото Миколи БОЧКА.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України РСР

Головний редактор

Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Олександр БІЛИК
заступник головного редактора

Анатолій ГОЛОВ
заступник головного редактора

Олександр СМЕЛЬНИК
член-кореспондент АН УРСР

Володимир КРАСНОДІМСЬКИЙ

Леонід САМОЙЛЕНКО
заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО
заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ

Віталій СУДДА
відповідальний секретар

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Заступник головного редактора — Олександр Білик.

Чергові редактори — Валентин Лабунський, Володимир Краснодільський.

Автори навіаі — Антоній Киринчак, Леонід Лідунський.

Вступна — Леонід Кислюк.

Оформили — Володимир Кислюк.

Користори: Лис Олександр, Гавриш Андрій, Антоїна Голік, Валентина Лукиш, Євгеній Ортопек, Олена Мохомська, Галина Кабачок.

Верстипісали: Тетяна Баллон, Алла Будизкова, Марія Солодков, Ольга Яцино, Сергій Скажнюк.

Літотипісали: Віктор Процул, Ріта Гринюк.

Номбінти друку індицициан Радеського Україном 23007 Київ-47.

престипіт Пиремоти, 50.

Індекс 60955.

Тираж 166.300.

Передплата ціни нн рік 19 кр. 80 коп.

Зам. 03151021.